

Balatonkenesei

Hírlap

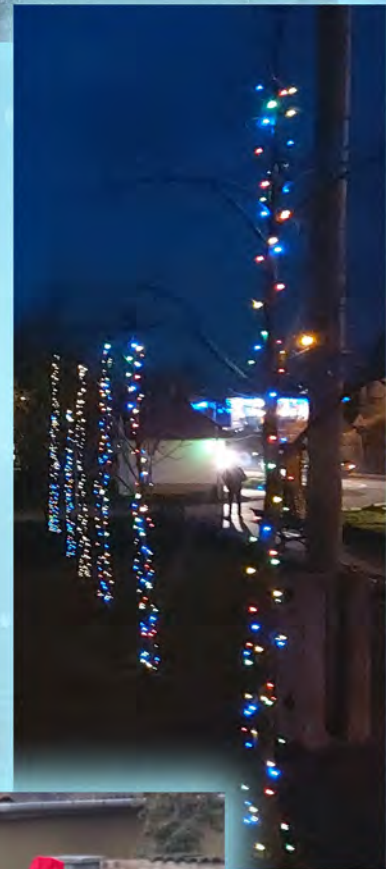
XXXIII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

BALATONKENESE HAVILAPJA

2021. JANUÁR

Balatonkenese karácsonyi díszben 2020

Kalota Gizella: Varázslat a Balaton jegén

(Egy kis nosztalgizás)

Te megosztottad mindenivel a képeket,
melyeket a téli, jeges korcsolyázós
vasárnap délutánról készítettél.
Én is megosztom gondolataim az élményről,
az érzésről, melyet a páralepte, didergős,
fázós nap adott.
Átszűrődött a messziről jövő nap sugara, és
varázslatba burkolta az önfeledt
embereket. Köztük engem is.
Lehozott ide a partra valami vágyódás.
Lehozott sok embert,
gyereket, fiataalt és öreget.
Volt valami vonzás, varázslat.
A víz varázsa, a jég varázsa,
a természet hívogatása.
Boldogan siklott, ki-ki korcsolyázott.
Félősen, kicsit bátortalanul, de a jégre léptünk.
Tipegtünk, topogtunk, még csúszkáltunk is.
Néztem, éreztem a csodát,
mely rabul ejtett engem
és sok boldog embert.
Kicsit kiszakadtunk a hétköznapiokból,
a rohanásból. Kicsit megpihentünk.
Beleolvadtunk a természet varázslatába.
A parkoló kocsikkal tele, mint nyáron;
vidám emberekkel, gyerekekkel,
korcsolyát cipelő sereglettel.
Jó érzés töltött el.
Vidáman köszöngtünk, integettünk egymásnak
a parton és a jég hátán.
A feszülő jég jégnyársakat tolt keresztül
a rianásokon.
Jégtornyokat raktak egymásra a fázós kezek,
és mindent varázslatossá tett a párán átszűrődő,
lassan lenyugvó téli napsugaras,
naptól napos, boldogsággal beragyogott
vasárnap délután.

A fagyott Balaton téli romantikája Röviden

Bevonzott csodájával a téli Balaton
a varázslatába.
Mint egy mesevilág, melyben
vidáman siklani lehet.
Siklani a jég hátán, bele a párába.
Bele a fénybe, a
napsugaras mesevilágba.
Ködfátyol volt a nap előtt,
a szemem is fátyol takarta.
de mégis elkápráztatott.
Elvarázsolt a jégen a forgatag.
Nem csak engem varázsolt el,
mindenkit fátyla alá borított
a boldogság varázslata, amit
az önfeledt kikapcsolódás adott.

Varázslat

Varázslat szállt a jégre.
Varázslat volt a napsugaras,
párás lebegésben.
Könnyedséget, boldogságot
hozott az emberi szívekbe.
Mámoros felhőtlenességbe
ragadt és felrepített.
Magasságokba emelt.
Még most is fogva tart.
Melegsége felolvasztotta
a fagyott szíveket.

Tartalom

Balatonkenese karácsonyi díszben 2020	2
Kalota Gizella: Varázslat a Balaton jegén (vers)	3
Balatonkenese 2020-as évről, a jövőről Jurcsó János polgármesterrel ..	4
Közmeghallgatás – másképp	7
Újévi köszöntő – Medveczky Miklós atya	8
Református hírek	9
Gondolatok adventben – Mészöly Sándor	9
Megújul Balatonkenese vasútállomása	10
Az illegális hulladék nyomában I.	11
Városvédők adományozása	14
Szent Miklós felnőtt szemmel – M. Teréz nővér	15
Mikulásvárás az óvodában	15
Virtuális kiállítás a Kultúra Házában	16
Olvasópróba	38
Itt az idő... – M. Erzsébet nővér	17
Életvezetés: Január kihívásai – M. Teréz nővér	18
Hátha valaki nem ismeri: Kenese kincsei I. – Pulai Istvánné	19
Turisztikai egyesületünk hírei	20
Jelenből a múltba – Mészöly Sándor	21
Menetelés a mélybe – Valentini Zsuzsa	22
Imre Ferenc: Fohász a Naphoz (vers)	22
Szociálpolitika: Munkarendváltások 2021-ben – Varga Ákos	23
A Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság hírei	24
Tündérkert: Gyümölcsfák nevelése – Bollók Ferenc	25
Mesesarok: A kincsesládika – Csesznák András	26
Télvíz idején – rejtvény	27
Bayer Emil: Újév hajnalán (vers)	27
Hulladékszállítási tudnivalók	28
Mikulás – kicsit másképp	31

Szerkesztői előszó

– 2021 –

Boldog és szerencsés új évet,
Balatonkenese!

Új esztendőt kezdünk, 2021-et.
Kicsit még ismeretlen az évszám, de
nyugodjanak meg, mire nem rontják
el, és 2020 helyett már automatiku-
san 2021-et írnak, addigra 2022 lesz.

Mit találnak a januári számban?
Interjút adott nekünk Balatonkenese
polgármestere, Jurcsó János, aki a
2020-as évről s a további tervekről
beszélt. Fontos témával kapcsolatos
cikksorozatot indítunk ebben a hó-
napban: az illegális hulladék egyre
súlyosbodó problémáját járjuk kör-
rül. Virtuális kiállítással jelentkezik
a Kultúra Háza – ha online is, de leg-
alább tárlaton vehetünk részt.

Néhány rovatunktól az új évvel
elbúcsúzunk: ilyen a *Hol járunk?* és a

Hát ezek meg kicsodák? De Pulai
Istvánné jóvoltából további kenesei
érdekességekkel találkozhatnak a
Hátha valaki nem ismeri sorozatban.

A gyerekek számára Mesesarok-
kal bővül kínálatunk: Csesznák
András és felesége, Kati meséivel.
Néhány éve választották otthonuk-
nak városunkat, és munkájuk mellett
meséket írnak. Fogadják őket és tör-
téneteiket szeretettel!

Még egy ajándékkal szolgálunk
ebben a hónapban. Az iskola naptár-
ját decemberi számunkban találhat-
ták. Most egy kis kiegészítés érkezik
hozzá: az óvodai élet képeiből ösz-
szeállított Kippkopp Kalendárium,
melynek szövegét szintén Pulai Irén-
kének köszönhetjük: Képes Kalen-
dáriuma szolgált hozzá alapul. A ket-
tő együtt tökéletesen átfogja a 2021-
es évet – reméljük, mindkettőre öröm-
mel tekintenek majd rá.

Nagy Krisztina

„A többit megoldjuk mi magunk”

Balatonkenese 2020-as évéről, a jövőről Jurcsó János polgármesterrel

Nagy szeretettel köszöntök mindenkit 2020 decemberének derekán, karácsony előestéjén! Lassan odafordul ez az év is, hogy számot adjunk róla, mi történt körülöttünk, a világban, benne velünk, és mit tettünk mi magunk. Az év vége mindig számadási időszak, amikor jó, ha az ember végigtekint azon, ami elmúlt. Nem pusztán azért, hogy a kellemes emlékeket felelevenítse, hanem azért is, hogy ha esetleg hibát követett el, abból milyen következtetéseket tud levonni, s a jövőre nézve ezekből hogyan tud tanulni. 2020-ban annyi minden történt a világban, amit unos-untalan hallunk, szörnyülködünk rajta; kicsit talán már unjuk is, és igyekszünk inkább a jóra koncentrálni. Most már lassan afelé fordulunk, hogy méltóképpen tudjuk fogadni a karácsonyt. Azt kívánom mindenkinek, hogy ez sikerüljön!

Balatonkenese működése

Nézzük meg, hogyan működik egy település! Vannak gazdasági és emberi folyamatok. Hogy melyikre vagyunk hatásosak? Legfontosabb az emberi oldala, de ez teljesen nem vonatkoztatható el a gazdasági folyamatoktól, a kettő összefügg. Ha az emberi oldalt nézzük, Kenesén egy újfajta szemlélet, együttgondolkodás alakult ki az idei évben. Olyan közösségi terek teltek meg élettel és olyan programok születtek, amelyek korábban nem voltak. 2020-at valójában nem is január elsejével kell indítanunk, hanem a 2019-es év végével, amikor egy újfajta karácsonyi ünnepséget vezettünk be. Onnantól egyfajta minőségi közösségi együttlét kialakítása volt a legfőbb cél. Ha ezt nézzük, akkor közösségépítésben, szemléletformálásban a település megállta a helyét – elég csak arra gondolni, hogy egy-egy városszépítő akcióban, szemétszedésen, a Lecsófesztiválon, a Tájház programjain, amikor kimondottan a helyiekre támaszkodtunk, milyen szép számmal voltunk együtt jelen. Jó az út, amelyen elindultunk, és jó az irány, amerre tartunk. Ha lesz egy kevésbé vészterhes 2021-es év, ezt tovább tudjuk vinni. Sok szó esik róla, mennyit értünk el együtt: meg tudtuk tartani a kikötőt, ami nagyon nagy fegyvertény, tudtunk pályázni, amelyből hasznos dolgokat valósítottunk meg – akár a lakótelepi útépítés, akár a most elkészülő óvodai játszótér.

A gazdasági oldalt nézve az már jóval szikárabb. 2020-at ebből a szempontból nem nevezhetjük sikerévrnek, de nem azért, mert rosszul nyúltunk hozzá, hanem mert a környezet nem tette lehetővé, hogy e téren a közösségépítéshez hasonló sikereket érjünk el. Azt le kell szögezni, hogy stabil költségvetést tudtunk összerakni 2020 elején. Mi sem jelzi ezt jobban, mint hogy módosítani is csak az év második felében kellett, pedig ha belegondolunk, azért történt egy s más a pénzügyek terén. Kár titkolni, hogy csökkentek a bevételeink. A járvány elleni védekezés időszakában az eddig nálunk maradó gépjármű súlyadó 40%-át is át kellett adnunk az államnak. A védekezés nyilvánvalóan többletköltségeket eredményezett. Ezen túl elmaradtak az idegenforgalmi adó-bevételeink is, hiszen a turizmus június közepéig, július elejéig, az akkor beköszöntő rossz idő miatt pedig inkább július 10-ig nem volt igazán értelmezhető. Körülbelül jó 4-5 hónapnyi idegenforgalmi adóbevételeink kiesett, így a település bevételei ezáltal is csökkentek. Kevesebb iparüzési adó érkezett be, mivel a turizmusból, vendéglátásból, kereskedelemről élőknek is problémát

okozott az időszak. – Mindezek miatt igyekeztünk a kiadásainkat is csökkenteni, racionalizálni. Ez azt eredményezte, hogy viszonylag problémamentesen telt az év. A Városgondnokság részére sikerült a gépjárműpark jelentős részének megújítását elvégezni: új traktorok és tehergépkocsi került beszerzésre, részben pályázati finanszírozásból, részben önerőből. Ez nagyban könnyíti az ott dolgozók munkáját, és lehetővé teszi, hogy magasabb színvonalon lássák el feladataikat.

Járvány és védekezés

A védekezés során a településnek is többletköltségei merültek fel. Nemcsak a tisztító- és fertőtlenítőszeres, maszkok, gumikesztyűk beszerzésére kell itt gondolni, hanem arra is, hogy az idősok ellátására nagyobb hangsúlyt fektettünk, mint korábban bármikor. Ez munkaerőben és üzemanyagköltségben is nagyobb terhet rótt a településre, de a józan ész alapján itt nincs mérlegelési lehetőségünk: aki rászorul, annak segítenünk kell, nem maradhat senki ellátatlanul. Így volt ez a tavasszal, és így van a most érvényes veszélyhelyzetben is.

Öndicséret nélkül mondom, hogy gyakorlatilag napokkal megelőztük a kormánydöntéseket a szigorítások bevezetésében, illetve a környező települések esetében hetekben mérhető ez a távolság. A testület és a helyben létrehozott operatív tanács tagjaival együtt gondolkodva meghoztuk a szükséges döntéseket, amelyekkel nyugodtan várhattuk a mostani veszélyhelyzet bevezetését is. Jelen pillanatig elmondható, hogy Balatonkenesén nem alakult ki olyan gócpont, ami kritikus helyzetet teremtené volna. Szerencsésen vészeltük át ezt az időszakot, ehhez azonban az is kellett, hogy az itt élő állandó lakosok és a most már egyre hosszabb időt itt töltő nyaralótulajdonosok kellően komolyan vették az általunk megfogalmazott kéréseket. Igyekeztünk nem árkot ásni a „keneseiek” és a nyaralótulajdonosok közé, hanem az első perctől kezdve azt hangoztatuk, hogy ezen a területen el lehet férni, bármennyien is vagyunk, ha betartjuk a szabályokat, amiket ildomos ilyenkor megfogadni.

Ezzel együtt látható, hogy a település lélekszáma látható változáson megy keresztül. Hála Istennek, gyerekes családok költöznek Kenesére. Ahol gyerekek érkeznek és ide születnek gyerekek, az egy település életében mindig a túlélést és a jövőképet festi fel. Településünknek ilyen téren is jók a lehetőségei. Ez hosszú távra biztosítja, hogy egy virágzó, gyerekek nevetésétől hangos településünk legyen, ahol muszáj óvodát, bölcsődét fenntartani, és van létjogosultsága az iskolának is.

Ennek nyilván megvan az anyagi haszna is: az itt élők itt költenek és fizetnek adót, és ez mindannyiunk számára fontos. Persze megvannak a maga nehézségei is, hiszen egyre többen állunk sorban a boltokban – de ez talán majd azt is generálja, hogy a boltok száma is növekedni fog.

Gazdálkodás, tervezés

Azt látjuk, hogy az elvonások és a gazdasági rendeletváltozások miatt egyetlen bevételi forrás tekinthető stabilnak, ez pedig az ingatlan- és építményadó. Az idegenforgalmi adó nagyban függ egyrészt az időjárástól, másrészt pedig attól a kormányzati döntéstől, hogy éppen be kell-e szedni, avagy sem. Az iparüzési adó körül évek óta problémák vannak, és valljuk be, a jelenlegi rendszer szakértők szerint sem működik jól. A gépjárműadóval már nem tudunk számolni, így ha ezeket végignézzük, nem marad más, amiből a település működési forrást remélhet, mint az ingatlan- és építményadó. Nálunk ez 2014 óta változatlan. Az idei évben ezt próbáltuk korrigálni. Nem vérlázító mértékű emeléssel, de úgy irányítani, hogy ebből a városnak látható eredményei legyenek. Mint adózó, természetesen én is azt mondom, nagyon jó, hogy meglepte a kormányzat a moratórium meghirdetését a helyi adókra, viszont a felhasználói oldalt nézve a másik szemem sír. Az emelkedő adóbevételekből utakat tudtunk volna építeni, nem a hétköznapi működésre felhasználni, hanem fejleszteni. Kenese ebből a tekintetből viszonylag speciális helyzetben levő település. Közel ötezer ingatlanunk van, közel száz kilométer hosszú úthálózatunk, az állandó lakosok száma pedig 2600-2700 fő. Ennek okán minden forintot meg kell gondolnunk, hogy hova költünk, s azt miből szerezzük meg. Mindannyian látjuk, hogy a 2021-es év kritikus lesz, mivel további elvonások várhatók. Ezek pontos számát most még nem tudjuk. A költségvetés tervezése hamarosan kezdődik, de az már biztos, hogy nagyságrendileg 50-60 millió forint állami támogatással kevesebből fogunk tudni számolni. A kieső összeget valamiből elő kell teremteni. Amikor a jelenlegi testület tagjainak megválasztásáról döntött a település, nyilvánvalóan lendületesebb vezetést várt el, így mi nem állunk meg, terveket készítettünk. Ezek arról szólnak, hogyan újítsuk meg a strandot – ide érve a mostani kiszolgálóegységeket –, hogyan szépítsük a település parkjait úgy, mint a Bakó ligetet, hogyan tudjuk a Kultúra Háza előtt levő Kálvin teret kult-térre alakítani, térkövezett parkolóval és esetleg színpaddal. Vizsgáljuk, hogyan tudunk csatlakozni a Veszprém 2023 rendezvénysorozathoz, milyen infrastrukturális változásokat tudunk ez ügyben tenni. – Amellett, hogy látjuk a nehézségeket, vannak terveink a rajzasztalon. A most elmaradó közmeghallgatás helyett egy februári alkalommal tervezzük pótolni az eseményt, ahol kilépünk a nyilvánosság elé a készülő elképzelésekkel.

Szemléletformálás

Látjuk azt is, hogy az urbanizáció mennyi problémával jár – említjük például a szemétkérdést, amellyel az újság hasábjain több számban is fogunk foglalkozni. Borzasztó állapotok vannak, nemcsak a település határában, hanem a településen is. Ennek rendbetételéhez a lakosság összefogására van szükség. Épp úgy, mint a lakókörnyezetünk kinézetének és állapotának változásához. A mondás szerint a környezetet nem ráhagyjuk a gyerekeinkre, hanem az unokáinktól kaptuk kölcsön. Könnyű azt mondani, hogy vigye el a szemetet és takarítsa ki az árkot a város. Ha a rendeleteket nézzük, az árokrendszer kiépítése valóban önkormányzati feladat, ám a tisztításuk, a vízelvezetésre alkalmas állapotban való tartásuk már a vonatkozó ingatlan tulajdonosának feladata, minthogy az előtte levő út felezővonaláig, de maximum ötven méter távol-

ságig köteles gondozni a közterületet. Az árkok tisztán tartása a lakosság érdeke. Ha illik valamit kérni karácsony előtt, én azt kérem, hogy ebben legyenek a partnereink! Egy nagy cégnél sincs akkora emberkapacitás, amivel egy száz kilométernél hosszabb úthálózattal rendelkező település árokrendszerét heti, havi rendszerességgel tisztítani lehetne. Nagyon fontos, hogy ne használjuk komposztálóként az árkokat, illetve az át ereszekre fordítsunk gondot. Tudom, hogy a lejtő aljában áll meg a sár, és akinek ott van az ingatlana, annak a legnehezebb a feladata, de ennek meg kell próbálni eleget tenni. Egy utca lakói általában ismerik egymást. Figyeljünk oda a többiekre, és ne tegyük ki a lakótársainkat annak, hogy az utca alján lakón csattanjon az ostor. Ami a házunk előtt van, szedjük ki az árok-ból, ne vigye tovább a víz. Itt megmutatkozhat az a fajta közös gondolkodás, amiből a kölcsönös felelősségvállalás kialakul.

Még egy régi problémája látszik megoldódni Kenesének, ez pedig a küngösi sertéstelepről érkező bűz. Több körben tárgyaltunk az üzemeltetőkkel, egyre magasabb szintre jutva el a tulajdonosi létrán. Határozottan és nyomatékosan kértük, majd később felszólítottuk őket, hogy a szaghatás ellen tegyenek, vezessenek be új technológiát, fedjék le a tározó 4000 négyzetméternyi területét, esetleg vigyék máshová az üzemet. Írásban azt az ígéretet kaptuk, hogy technológiát váltanak és 2021 nyarára lefedik a hígrágya tárolására használt medencét. November 1-én volt a régi technológia szerinti utolsó kijuttatás. Remélhetőleg ezzel pont kerül a régóta húzódó probléma végére, amiről megjegyzem, az utóbbi 1-2 évben egyre súlyosabbá vált.

Közlekedés, városkép

Balatonkenesén szerencsére kevés közlekedési baleset történik. De ahogy nő a forgalom, időnként egyre nagyobb kihívás az út túlsó felére eljutni. Bár a KRESZ szerint a zebránál lassítani kell, és ezt az autósok zöme be is tartja, de vannak pillanatok, amikor úgy érezzük, hogy születni kell a másik oldalra. A legegyszerűbb megoldás természetesen a zebra, de vannak területek, ahol nem lehet létesíteni. A belvárosban, a Kossuth utca és a Tancsics utca közötti szakaszon, a Városháza környékén a közútkezelő a jogi feltételek miatt nem tud zebrákat kialakítani. Ezért a legforgalmasabb területen, a boltok között, az iskolába vezető úton zebra nélkül kelünk át.

Vannak, akik még gyors lábúak, és hamar át tudnak érni, de vannak, akiknek ez néha komoly orosz rulett. Ezen valahogy változtatni kell. Nem saját beruházásban, de egy közel húsz éve megfogalmazott terv valósul meg nemsokára, ez pedig a körforgalom a város közepén, ami lehetőséget ad a zebrák kialakítására. Többen megjegyzik, hogy meg kellene tiltani a parkolást a boltok előtt, ami részben igaz, hiszen akkor beláthatóbb lenne az utca, ami az átkelés szempontjából szerencsé-

sebb, de a másik oldalról egy szélesebb útszakaszon nagyobb sebességgel fognak közlekedni az autók, ami azt jelenti, hogy nem érünk el vele eredményt. A körforgalom persze nem általános gyógyszer, ami minden bajra gyógyírt jelent, de ha hozzátesszük a parkoló kialakítását és az egyéb forgalmi szabá-

lyozásokat, akkor a probléma megoldásának fontos eleme lesz. Kenesén a gyerekek és az idősek kiemelten fókuszban levő életkori csoportok. A gyerekek iskolába való eljutását és az időseknek az orvostól a gyógyszertárig, boltokig való közlekedését biztonságossá kell tennünk. Ennek jelen pillanatban más megoldását nem látjuk. Az a nagy szerencsénk, hogy nem nekünk kell megalkotni a körfogalmat, mert a közútkezelő fogja a terveket szakemberekkel felvértezve elkészíteni, és a kivitelezést úgy fogja végrehajtani, hogy az a közlekedés biztonságát valóban előre vigye. A többi problémánál nekünk is résen kell lennünk, illetve a közlekedőknek kell a tempójukon és a morálon változtatni.

Így egy év távlatából látom, hogy Kenesén nagyon sok olyan finomhangolni való van, ahol a jogszabályelőírásoknak és a térképek meg kellene feleltetni a települést. Akár a Soó-hegyen, akár a város más részein nézzük, a rendezési terv és a való élet gyakran még csak köszönőviszonyban sincs egymással. Ezt is rendezni fogjuk, de ez nagyon aprólékos és sziszifuszi munka. Negyven-ötven év kialakult viszonyait kell szinkronba hozni a vonatkozó jogszabályokkal. Megoldásokat kell találnunk, hogy ahol a kettő nem találkozik, azt hogyan hidaljuk át. Ehhez rendezési tervet kell változtatni. Ha ez átfogó vizsgálattal történik, annak előfeltétele, hogy Balatonakarattyával megállapodjunk és kialakuljon a közigazgatási határ.

Balatonakarattya

Az idei évben többször találkozott egymással a két testület delegációja. A fonalat fölvevük, már fogalmaztunk meg egymás felé ajánlatokat és kéréseket, amelyek korábban nem történtek meg. A részleteket azért nem szeretném most ismertetni, mert egy tárgyalási folyamatban vagyunk, de úgy szeretnénk a megállapodáshoz eljutni, hogy Balatonkenese emelt fővel jöhessen ki belőle, és nem elvtelenül feladva a pozíciókat, bármit elfogadva szeretnénk aláírni a leválási szerződést. Elvárás, hogy az alkuban mindkét település számára egyenrangú pozíciót biztosítsanak, máshogy nem tudjuk elfogadni. A járvány miatt személyes találkozások most nincsenek, de az kijelenthető, hogy a két település vezetősége közötti viszony az utóbbi évekhez képest enyhült, több területen is együttműködünk.

Született egy részítélet, amely ellen fellebbezésnek nem volt lehetősége, de Balatonkenese felülvizsgálati kérelemmel élhetett, amit meg is tettünk. A kérelmünket a Kúria befogadta, a részítélet hibáinak kijavítását elrendelte, de a határt Balatonaka-

rattya 2012-es kérésének megfelelően hagyta jóvá. A folytatás a vagyonmegállapodásról fog szólni, amivel kapcsolatban továbbra is Balatonkenese érdekeinek egyenes és határozott érvényesítése a célunk.

Kérek mindenkit, hogy a számunkra kedvezőtlen hírt higgadtan és méltósággal kezelje.

Intézményeink

A Városgondnokság élére állandó, kinevezett vezetőt még nem találtunk; a dolgozók jelenleg megbízott vezetővel teszik a dolgukat. Ha megnézzük az idei karácsonyi dekorációt, közterületeink minőségét, ez nem tükrözi, hogy nincs vezetője az intézménynek. Köszönöm a kollégák helytállását és a vezetőknak pedig, ahogy irányítják a dolgokat. A karácsonyi dekoráció ötletét nagyon nagy szeretettel fogadtuk, nagyon bájos lett tőle a város.

A TSZSZI élén változás lesz, a jelenlegi vezető, Pozsonyi Monika nyugdíjba készül. Utódja kiválasztása már megtörtént. Az ott dolgozóknak köszönjük azt az emberfeletti erőfeszítést, amit az idősek ellátásában tanúsítottak! Amit és ahogyan tettek, az példaértékű.

A Kultúra Háza négyfős alkalmazotti gárdája szintén jól vizsgázott. Amellett, hogy minden percben alkalmazkodtak az elvárásokhoz, kihívásokhoz, változtatták a programtervet, az idősek ellátásában is aktív szerepet vállaltak. Nekik is hatalmas gratuláció jár ezért!

Az óvodában a nevelési munka teljesen megváltozott feladatok közé került. Aki a nevelésben közvetlenül nem vett részt, szintén beszállt a TSZSZI munkájába és a védekezést, az idősek és a gyerekek ellátását segítette, biztosította.

Ha azt hinnénk, a Hivatalban nem volt az idei évben meg-növekedett teher, elég csak arra gondolnunk, hogy a tavaszi időszakban a város lakossága szinte megduplázódott, annyian költöztek ideiglenes jelleggel a nyaralójukba. A feladataink száma ezzel a többszörösére emelkedett. Nagy köszönet jár az itteni dolgozóknak is, hogy állták a sarat.

Az iskola a Klebelsberg Központ fenntartása alá tartozik. Ha mint szülő, visszagondolok a tavaszi időszakra, bizony a tanároknak is nagyon helyt kellett állni, és ők meg is tették ezt. Nyilván nekik is új szerepkör volt, a digitális oktatással ők is kiközltek a megszokott komfortzónájukból. Az új kihívásokat nem volt könnyű mindig követni, de megtették, nekik is nagy köszönet jár érte!

Civil társadalom

A szemléletformálódás és átalakulás egyik alapja, hogy az emberek hogyan élik meg a tennivalókat. Amikor valaki egyedül marad egy megoldandó feladattal, hajlamos lehet rá, hogy túlzónak érezze és feladja. De ha közösségben vagyunk, vannak társaink, könnyebb vinni a súlyt. A civil szervezeteknek 2020-ban nagyon nagy szerep jutott. Csoportok, közösségek alakultak ki abból, hogy az emberek tartották egymással a kapcsolatot, felhívták egymást, hogy van a másik, s ha valakivel gond volt, azonnal segítettek vagy segítséget kértek számára. Nagyon sokat számít tudni, hogy nem vagyunk egyedül, és a velünk egy platformon mozgókat figyelnek ránk. Erre jók az egyesületek, a baráti körök, a kis mikroközösségek, amelyek nálunk is szép számmal vannak. Amikor ezek összekapcsolódnak, és például egy egyesületben közösen megjelennek, a figyelmükből már nem csak egymásra, de kifelé is jut: mit tudunk tenni a tágabb közösségünkért? Így fordul elő, hogy mondjuk játszótér építenek, Tájházat újítanak fel, mint ahogy tették ezt a városvédők, vagy borversenyt szerveznek, ahogy a borlovagrend tagjai teszik; közösen főznek, beszélgetnek, ahogy a nyugdíjasklub vagy a népdalkör. Számomra 2020

egyik legfontosabb üzenete az volt, hogy ennek létjogosultsága van. Azért vagyunk szerencsésebb helyzetben, mint a nagyvárosok, mert ott is működnek különféle egyletek, de ott nincsenek meg az egymással kapcsolatban álló mikroközösségek. Ott egy-egy cél érdekében szerveződik a társaság, az egyes személyek külön jelennek meg.

A fiatalok körében népszerű, hogy nem egyesületbe vagy társaságba tömörülve, hanem egyénként ajánlják fel a segítségüket a rászorulóknak számára. Az önkéntesek csoportja, akik részt vettek a védekezésben, mindenki számára elérhető társasággá nőtte ki magát. Jól lehet látni, hogyan jelennek meg az

életkori sajátosságok. Az én időmben közösségekben gondolkodtunk, ami meghatározta az egyént. Most az egyén, mint individuum, sok esetben meghatározza a közösséget, ahová eljut, vagy azt a területet, amelyet segít. Nagyon örülök, hogy a fiatalok is aktívak a város életében. Kisebb településen talán könnyebben is megy ez, mint nagyvárosban, hiszen a fiatalok

előtt ott van a szüleik, nagyszüleik példája, ahogy a lakóközösségükért tettek, tesznek. Lehet, hogy a fiatalok nem fognak mindent pontosan úgy csinálni, mint az előző generációk, mert ők már más módon, más eszközökkel, más tempóban élik az életüket, de a jó szándék ott van bennük. Ha mindenki beleteszi a alapba azt a kicsit, amit fel tud ajánlani, a végén nem csupán színes lesz a kép, de még az is előfordulhat, hogy háromdimenzióssá alakul. Nemcsak az számít, hogy mit és mennyit teszünk bele, hanem az is, hogy hogyan. Balatonkenese ettől lett egy tökéletes gömb: mindenki beletette a közösbe, amit tudott, mindenki máshogy tette bele, s így senki nem esett ki, mert mindenki számára volt, van megoldás.

Sajnos ebben az évben úgy telt el az advent, hogy egyszer sem tudtunk személyesen találkozni az alkalmakon. De a felvételek segítségével tudom, hogy egy kicsit legalább lélekben együtt lehettünk. A Mindenki Karácsonya sem kerülhetett megrendezésre. Igaz, a karácsony decemberben van, de a családomat is azzal vigasztaltam, hogy a 20-as év arra tanít minket: akkor lesz ünnep, amikor összejövünk. Álljunk hozzá így a településen is! Most, december 19-én nem tudtunk találkozni, de a veszélyhelyzet elmúltával, a járvány után – akár farsangkor – lesz mód közös találkozásra, amikor minőségi időt tudunk együtt tölteni. Addig még van pár hét, ám ahogy ezt az idei évet a település elviselte, biztos vagyok benne, hogy a hátralevő időt már kibírjuk, és lesz még okunk mosolyogva koccintani.

Azt kívánom mindenkinek, hogy szilveszterkor durranjon a pezsgő, és amikor megfogalmazzuk a 2021-re szóló jó kívánságainkat, az idei év példájából az egészséget kell a legelső helyre tenni. Ha egészség van, a boldogság is ott lesz mellette. A többit meg majd megoldjuk mi magunk.

Lejegyezte: Nagy Krisztina

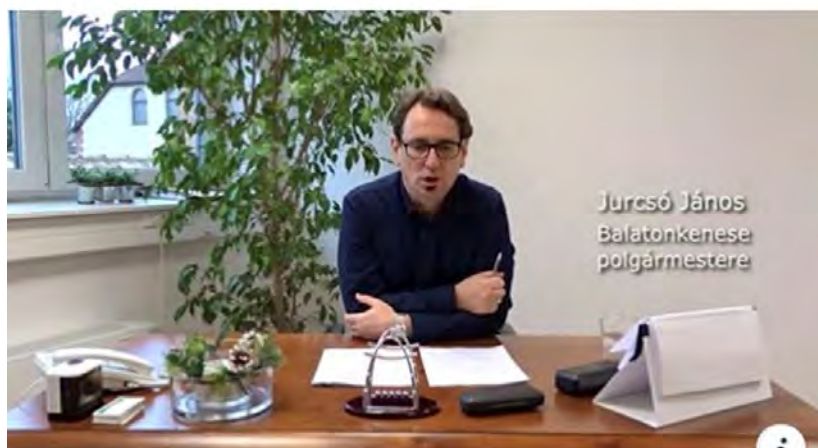
Közmeghallgatás - másként

A veszélyhelyzet miatti korlátozások következtében a 2020. december 11-re tervezett közmeghallgatás elmaradt. Jurcsó János polgármester azonban online tájékoztatást adott Balatonkenese idei évről és válaszolt az írásban érkezett kérdésekre.

A felvételt elérik
Balatonkenese város honlapján
www.balatonkenese.hu
és Facebook oldalán
**[www.facebook.com/
balatonkenesevarosonkormanyzata](https://www.facebook.com/balatonkenesevarosonkormanyzata)**

Balatonkenese Város Önkormányzata
10 ó. ·

YOUTUBE.COM

Közmeghallgatás - másképp

Jurcsó János polgármester. Balatonkenese. 2020

Az óév végén az új esztendő kezdetén „BUÉK”-ot kívánunk egymásnak. De elég egy jókívánság? Bizony, többször elfeledkezünk arról, hogy ezért a közöttünk és bennünk megvalósulandó kívá-

nalomért – a boldogságért – tennünk is kell, nem is akárhogyan... Ebben a profán kívánságban is, a mélyén felfedezhetjük a keresztény gyökeret, az ember szeretetre, boldogságra irányuló szándékát, amely ilyenkor az új esztendő ciklikus visszatérésével szembesít minket az idő múlásával. Miért is fontos az újév ilyen kiemelése ezzel a jókívánsággal? Miért fontos ez az év kezdetén, és miért nem az később? Honnan is származik ez, a nyugati civilizációt jellemző szokás? Mi van ennek a köszöntésnek a mélyén? A világ felől nagyon is egyértelmű és érthető eme köszöntés tartalma. És az egyház felől? A hit talján állva? Ez a négy betűs szó egy kis minimális változtatással a magyar nyelv szabályai szerint oda akar kötni minket ahhoz a személyhez, akinek az elmúlt időszakban vártuk a jövőt, akinek születését ünnepeltük karácsonykor, Jézus Krisztushoz. Nem ismerjük, és nem tudjuk annak a szerzőnek vagy szerzőknek a nevét, aki(k) a „BUÉK”-nak megadták a keresztény magyarázatát, de nem is ez fontos, hanem annak kibontása életünkben, amit megfogalmaz. Mert a „BUÉK” a mi szempontunkból így hangzik: **„Bízzuk Újra Életünket Krisztusra”**. Ez, az a köszöntés és biztatás, amit év elején jó megfogadnunk, de még jobb gyakorolnunk a mindennapokban. Ha komolyan vesszük ezt köszöntést, amely egyben meghívás és felszólítás is számunkra, akkor előbb-utóbb kinyílik előttünk hitünk kapuja és felfedezzük benne istengyermeki létünk igazi boldogságát. Valójában keresztény életünk legmélyebb titka fogalmazódik meg ezzel a köszöntéssel: a mi igazi életünk csak Krisztusban és Krisztussal lehetséges. A Krisztus iránti szeretetünk, – ha megtorpanásokkal is –, de mindig előre fog lendíteni minket életünk nehézségei között is. S ha valóban Krisztusra bízunk életünket, ennek öröme elkísér minket nem pusztán erre az esztendőre, nem is csak a következő évekre, évtizedekre, hanem sokkal tovább, egészen a beteljesült boldogságig, az Örökkévalóságig.

Idén is, mint minden esztendőben, a Szűzanyával kezdjük az új évet. Szűz Mária Istenanyaságát ünnepeljük. Ő volt az „első hívő”, aki valóban rábízta magát Istenre, aki a kinyilatkoztatás teljességét fokozatosan értette meg, hiszen a Szűzanya is ember, jóllehet a legtisztább, legszentebb, aki a legnagyobb példát adta nekünk arra, hogy a hit az Istenben „maga” a csoda. Mélységes titok ez, az Istent ember szülte, Szűz Mária szabadon elfogadta Isten akaratát, ami ajándék volt a számára. Nekünk is meg kell(ene) tanulnunk Isten akaratát szabadon elfogadni, ami ennek nehézségén túl mindnyájunk számára Isten személyes szeretetének ajándéka. Az Isten megalázkodott, emberré testesült, hogy minket felemeljen, és örök boldogságot adjon nekünk. Kérjük tehát bizalommal Isten Anyját, az Új Esztendőben, aki a mi Anyánk is, hogy segítsen minket minél közelebb jutni az értünk, a mi üdvösségünkért mindent odaajándékozó szeretett Üdvözítőnkhez, Jézus Krisztushoz.

Vízkereszt ünnepének gazdag egyházi liturgiája, amely a Napkeleti Bölcsenek Krisztusnál tett látogatását beszéli el, valamint ekkor Krisztus Jordánban való megkeresztelkedését és Jézus első csodáját, a kánai menyegzőn a víz borrá változtatását is ünnepeljük. Az elmúlt századokban kialakult egyházunkban

Újévi köszöntő – Bízd Újra Életedet Krisztusra!

A háromkirályok Henry Siddons Mowbray amerikai festő 1915-ös képén

a Vízkereszt ünnepéhez kapcsolódó ún. „házzszenelések” megtartása, amely természetesen az esztendő bármely időszakában is elvégezhető. Az egyház ezen az ünnepen, ünnepélyes formában vizet szentel. A víz, pontosabban a keresztvíz a *lelki tisztulás szimbóluma*. A szenteltvíz tudatosítja bennünk, hogy Isten erejéből ez a szentelmény alkalmas arra, hogy védelmezzen minket, és azt is, hogy Isten elé csak lelkileg megtisztulva léphetünk. Ezért hintjük meg magunkat keresztvetéskor, amikor a templomba lépünk. Az utóbbi időszakban a szenteltvizet nem tesszük ki a megszokott helyére a pandémia miatt, de a megáldott szenteltvizet a Testvérek elvihetik otthonaikba és gyümölcsözően használhatják. Házzszenelést azért jó kérnünk, mert az Isten áldását és kegyelmét közvetíti, hatékonyan megtisztítja környezetünket a bűn következményeitől, ártó hatásától. Melyektől? Azoktól, amelyeket egy családban bizony néha elkövetnek egymás ellen a szeretetlen magatartással. Ott, ahol az ember jótettekkal siet embertársa megsegítésére, a közvetlen jócselekedeten túl az Isten Országa épül, amelynek nemcsak az ott tartózkodó emberekre, hanem a környezetre is hatása van. A szenteltvíz elűzi a Gonosz támadásait és készséges teszt a szolgáló szeretet gyakorlására. A lakások bejárata fölé a szentelő atya felírja a szentelés dátumát és az áldás latin szövegének kezdőbetűit. A közvélekedéssel ellentétben a három betű C, M, B, nem a három napkeleti bölcs nevének kezdőbetűit jelenti, hanem szó szerint: „*Christus Mansionem Benedicat*”, „*Krisztus, áldd meg ezt a házat*”. Sok minden előfordul egy házban, egy év alatt, ezért jó kérni minden évben a helyi lelkipásztortól a házzszenelést. A házzszenelés arra is jó alkalom, hogy a találkozás által közvetlen kapcsolat alakuljon ki a hívő testvérek és a pap között. A házzszenelés a népi vallásosság utolsó bástyája, rajtunk múlik, hogy az elkövetkezendő időszak alatt megerősítjük-e ezt a tornyot, vagy hagyjuk tovább rongálódni. Nagy örömmre volt, hogy az elmúlt nyáron Kenesén, de más településeken is többször kértek a testvérek házzszenelést, ezzel egyértelműen mutatva azt, hogy a plébániához tartozó hívek a népi vallásosságot erősíteni szeretnék.

Bízva a Testvérekkel való közvetlen találkozásokban kívánok minden kedves Olvasónak Istentől gazdagon megáldott boldog, békés, erőben egészségben teljes 2021-es esztendőt!

Balatonkenese, 2020. december 10.

Medveczky Miklós
plébános

Balatonkenesei Református Egyházközség

8174 Balatonkenese, Kálvin J. tér 1.

Telefon: +36 88 481348. Mobil: +36 30 3779033; +36 30 4447399

Honlap: refkenese.hu • E-mail: refkenese@gmail.com

Kedves Testvérek!

Isten iránti hálás örömmel adjuk tudtul, hogy
Református Egyházunk Zsinati Tanácsának javaslatát követve
– rendkívüli elővigyázatosság mellett –

**Advent 3. és 4. vasárnapján és Karácsony ünnepén is
megtartjuk az istentiszteleteket.**

Karácsonyi ünnepkör alkalmi Kenesén, a templomban:

Szentesti Áhítat (gyermek műsora nélkül)

December 24-én 16:00 órákor

Karácsonyi ünnepi istentisztelet úrvacsorával

December 25-én 10:30 órákor

Karácsonyi ünnepi istentisztelet (úrvacsora nélkül)

December 26-án 10:30 órákor

Óévi hálaadás

December 31-én 17:00 órákor

Újévi istentisztelet

Január 1-én 10:30 órákor

Karácsonyi ünnepkör alkalmi Akarattván, az Imaházban:

Karácsonyi ünnepi istentisztelet (úrvacsora nélkül)

December 25-én 9:00 órákor

Óév utolsó vasárnapja

December 27-én 9:00 órákor

Újév első vasárnapja

Január 3-án 9:00 órákor

Mindenkit szeretettel várunk!

Temetőkerítés

– Pályázat és adományok –

Örömmel adjuk hírül, hogy a református temető körbekerítésére a **Magyar Falu Programban** benyújtott pályázatunk sikeres volt. Így a korábban elkészített tervek szerint következik a rég várt cél megvalósítása.

Az előzőleg meghirdetett felhívásunkhoz nagyon sokan csatlakoztak, és támogatták ugyanezt a célt.

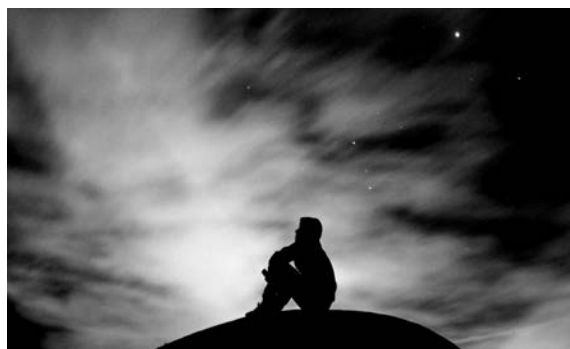
Isten iránti hálával nagyon szépen köszönjük Mindenkinnek az adományát és segítségét!

Balatonkenesei Református Egyházközség
Presbitériuma

Nem tudhatom biztosan, keresztény embertársaim lelkéből vajon milyen érzéseket vált ki az advent eljövetele, amely a karácsonyt megelőző négy hét összességét foglalja magában, vagyis a béke, hit, remény és szeretet érzéseit. Életem első évtizedeiben nem a keresztény hitre való neveltetésem volt az elsődleges, amit ma már őszintén s szívből sajnállok. Ám egyben biztos vagyok: szüleim mindig a jóra, az egymás iránti tiszteletre, becsületre, embertársaink akaratának megértésre és szeretetére neveltek. Továbbá a magam és mások igazáért való kiállásra, nem gyáva megfutamodásra, de legfőképp nem – az esetlegesen irányomba felkínált előnyökkel járó – megalkuvásra. Szerintük a becsület és tisztesség soha nem lehet eladó, s többet ér mindennél, még ha a vitákból néha vesztesen kerülünk is ki. Valószínűleg mindezek tudatában, majd az általam tapasztaltak alapján is hamarosan ráéreztem a keresztényi hit segítő erejére, és megértettem: nélküle bizony gyarlóvá válhat az ember. Az élet tanította meg, hogy az erős akaratú párosult hit segít legyőzni minden akadályt, legyen az természetes vagy akár másoknak a személyünk elleni rosszindulatából eredő. Szüleim

Gondolatok adventben

nevelése és okítása nem sokban tért el a keresztény tanítás alapjaitól, így ugyan kissé megkésve, de mégis könnyedén tudtam azonosulni vele. Amit viszont megváltoztatott bennem, az az emberek látása, valódi értékrendjük felismerése. Sokáig azt gondoltam, valamilyen isteni adottságomnak köszönhetően rövid idő alatt bárkiben könnyedén kiismerem a rejtetgetett és rossz emberi tulajdonságokat. Sajnos utólag be kell ismernem, olykor bizony tévedtem, olyan embereket

támogattam, akiket félreismertem, és olyanokat nem, akiket kellett volna. Máig jól emlékszem, Apám szavaira: „Fiam, jól jegyezd meg, az őszinteség sokszor teher s rosszul fizet, de ne add fel! Ha késve is, ám kiderül az igazság, s akkor majd hisznek neked.”

Így rendeztem el advent tiszteletére gondolataimat. Lelkemben béke, hit, remény, szeretet – nem maradt benne harag, sem hitvány gyűlölet. Aki ellen akaratlanul is vétettem, kérem, bocsásson meg nekem!

Kívánok mindenkinek békés, szeretetben gazdag adventet, boldog karácsonyi ünnepeket és szerencsés új évet!

Id. M.S.

Megújul Balatonkenese vasútállomása

Lassan a végéhez közeledik az észak-balatoni vasútvonal Szabadbattyán és Balatonfüred közötti 55 kilométeres szakaszának villamosítása. A tervek szerint 2021 tavaszától indul meg a vonatforgalom, a villamosított szerelvények Budapestről egészen Balatonfüredig közlekednek. Ezzel nem csak a menetidő lesz kevesebb – hiszen nem kell Székesfehérváron mozdonyt cserélni –, de a villanymozdonyok környezetvédelmi szempontból is lényegesen kedvezőbbek dízel meghajtású elődeiknél.

A pályafelújítási és villamosítási munkákkal egy időben négy állomás is megújul: Balatonkeneséé mellett Polgárdi, Balatonfűzfő és Alsóörs vasútállomása is korszerűsödik.

A felújítást végző cég feltérképezte a beruházást érintő szakasz növényzetét. A vasúti felsővezeték biztonságos üzemeltetéséhez szükséges fakivágások december közepén kezdődtek meg. Ezen munkálatok a törvényi előírásoknak megfelelően, azok betartásával, a Konzorcium által készített, a fás szárú növények kivágásáról szóló terv alapján történnek.

Településünk alapelvnek tekinti, hogy a kivágott fákat pótolni kell, erről az Önkormányzat gondoskodni fog.

A faanyag a Városgondnokság telephelyére kerül, annak felhasználásáról a későbbiekben születik döntés.

Szociális célú tűzifa

A téli időszakban a fűtőanyag beszerzése gondot okozhat a családok és egyedülállók részére. A Kormány szociális célú tüzelőanyag-vásárlási programja, illetve Balatonkenese Város kiszállásban nyújtott segítsége jelentős támogatás a rászorulóknak.

A Városgondnokság telephelyén az Önkormányzat által megvásárolt 143 erdei m³ faanyag a több mint 80 érintett tüzelőanyag-költségének csökkentésére ad lehetőséget. A kugliba fűrészelt tűzifa kihordása megkezdődött. Azok, akiket a szállítók nem találnak otthon, értesítést kapnak. Az értesítésen szereplő telefonszámon nyílik lehetőség a kiszállítás új időpontjának egyeztetésére.

Az illegális hulladék nyomában 1.

Ha arról hallunk: környezetszennyezés, környezetkárosítás, képzeletünkben először általában a levegőt szennyező gázok, a kiirtott esőerdők és nádasok, a műanyagban fuldokló tengeri élőlények jelennek meg. Hajlamosak lehetünk azt hinni, a kérdés bár nagyon szomorú, de a sajnálkozáson túl igazán nincs dolgunk vele. A magunk részéről megteesszük a lehető, szelektíven gyűjtjük a hulladékot, vigyázunk a környezetünkre. Persze a dolog veszélyes, mert a Földet egyre jobban elszennyezzük, ami hatással van a bolygó klímájára, ezen keresztül pedig a mindennapi időjárásra is, de a dolog távolinak tűnik. S így, ha felemás érzésekkel is, de végül belenyugszunk, a problémákat pedig meghagyjuk a kutatóknak, tengerbiológusoknak, környezetvédelmi szakembereknek. A tudósok évek óta kongatják a vészharangot, hogy klímakatasztrófa közeleg, sőt, már benne is vagyunk, de a kérdés sokszor átcsúszik a politika asztalára, s innentől az emberek egyik fele hisz benne, hogy néhány évtized múlva az emberi tevékenység hatására teljesen megváltozik az eddig állandónak hitt életünk, a másik fele viszont nem. Pedig a baj nagy, és mindannyiunkat érint. A környezetkárosítás és a környezetszennyezés sokkal közelebb van, mint gondolnánk. Még az is lehet, hogy már az utcánk végében.

Amikor Kocsis Jenő alpolgármester úr megbeszélésre hívott, hogy ejtsünk néhány szót az illegális hulladék problémájáról, a szívemből szólt. Mindjárt neveket, elérhetőségeket említett, akiknek az illegális szemételek sok gondot és bosszúságot okoznak. A gond nem csak Keneséé, az országban sajnos bárhol belebotlunk, de nekünk elég csak a magunk kellemetlenségével foglalkoznunk. Aki gyakran sétál, túrázik Kenesén, megdöbbenve és elkeseredve tapasztalja, hogy a zöld területeken, erdőkben, rétek mentén szeméttel találkozunk. És néha nem csak eldobott papírzsebkendővel, cigarettacsikkal, műanyag flakonnal. Rossz tévétől a kiszolgált mosógépig bármi szembe jöhet egy turistaútvonal mentén. Az igazán „nagy pályások” nem aprózzák el: mindjárt az építési törmelékeiket borítják le a bokrok tövében, árkokban. Vannak, akik ennél kisebb tételben játszanak: ők „csak” a háztartási hulladéktól szabadulnak meg a fák mögött. Pedig a hulladékszállítás mindenkire nézve kötelezően igénybeveendő szolgáltatás. Ha egy hét alatt annyi szemetet termelünk, ami már nem fér el a kukánkba, lehetőségünk van a kommunális hulladék számára emblémás zsák vásárlására, amit a szolgáltató elszállít. Az ára 508 forint, és a hulladékszállítási tudnivalókat tartalmazó oldalunkon hónap-

ról hónapra ott szerepelnek a boltok címei, ahol Kenesén beszerezhetjük ezeket.

Mégis vannak, akik nem élnek a lehetőségekkel. Decemberi lapszámunk testületi ülésről szóló írásában, intézményeink beszámolójánál olvashattuk, hogy Városgondnokságunk számára 2020-ban az illegális szemételek rakásából, rosszul értelmezett lomtalanításból és felelőtlen emberi magatartásból fakadó szemételezés több mint 1 millió forintos plusz költséget teremtett. A környezetszennyezésnek tehát anyagi vonzata is van, mégpedig elég tetemes. Jobban éreznék magunkat, ha a bosszúsá-

gon túl, amit az ezzel járó munka okoz, az összeget értelmes célokra, például településünk ültetett növényállományára fordíthatnánk. Nem beszélve a közegészségügyi kockázatokról: a szerves hulladékokra rácsálók, rovarok gyűlhetnek, amelyek némelyike komoly betegségeket terjeszthet.

A jobb érzésű emberek sosem dobnák az otthonukban összegyűjtött hulladékot a természetbe. De sokat számít, ha nyitott szemmel járnak, és azonnal értesítik a hatóságokat, ha ilyet tapasztalnak. Ezzel az írásunkkal sorozatot kezdünk: az idei év folyamán az illegálisan lerakott szemét kérdését több szemszögből is végigjárjuk. Olvashatnak majd arról, mit okoz a természetnek: a földnek, a víznek, a növényeknek, az állatoknak. Hozzáértőket szólítunk meg, hogy megtudjuk, melyik hulladéknak mennyi a lebomlási ideje, meddig szennyezi a környezetet, ha észrevétlenül marad. Megmutatjuk, mennyi pluszmunkával jár csak itt, Kenesén a felelőtlenül kidobott szemét összegyűjtése. Az illegális szemételezés, az eset súlyosságától függően szabálysértésnek vagy büntetettnek minősül, így beszélünk arról is, ha egy-egy szeméthalmaz gazdáját sikerül megtalálni, milyen büntetésre számíthat.

Jó lenne, ha körképünkkel sikerülne elrettenteni cselekedetétől azt, aki rendszeresen az utca végi, beépítetlen telek elé hordja a szemeteszsákjait, de tudjuk, hogy ez sajnos nem így működik. Valószínű, hogy sajnos pont azok nem fognak olvasni a témáról, akik ezt a gyakorlatot követik. Viszont ha már csak kicsit is változik a helyzet, több eset kerül felderítésre, lépünk egyet előre. Reméljük, egy év múlva arról számolhatunk be, hogy javulás állt be a szemétfronton.

Első alkalommal azokat kérdeztük, akik a legtöbbet szembeesnek embertársaik felelőtlenségével, és az eldobott hulladékot a földjeiken találják.

*

Sajátos túrára indultunk **Kelemen Attilával**: a Kenese határában hagyott hulladékkupacokat látogattuk meg.

– Születésemtől fogva kenesei vagyok, egész életemben itt éltem és gazdálkodtam – meséli Attila. – A szemét problémája a régebbi időkben igazán nem is létezett: a háztartásokban alig keletkezett hulladék, mivel az összes felhasználható anyagot komposztálták. Később előfordult, hogy már feltűntek a kidobott háztartási gépek, elhasználdott bútorok itt-ott, de a jelenleg nem volt számottevő.

– Mikor jelent meg a hulladék nagyobb mennyiségben a zöld területeken?

– Úgy négy éve. Akkor már több olyan pont volt itt a településen és a határában, ahol egyvalaki lepakolta a sítet, szemmel láthatóan épületbontásból származó, nagyobb darabokat, mások meg odahordták a levágott fűvet, összegereblyezett falevelet. Az idei évben annyira felgyorsult a folyamat, hogy az állapot lassan tarthatatlanná válik. Sokkal több szemét került a környezetbe, mint eddig bármikor. Tagja vagyok a vadászár-

saságnak, sokat járok a természetben. Elkésérítő látni, mikor egy ilyen kupac elkezd növekedni: először még mondjuk csak a tégladarabok, törött csempe van ott, aztán elkezdenek mellette szaporodni a zsákok.

– Pedig például a zöldhulladékot is elszállítják, csak meg kell venni hozzá a zsákot. Nyilván vannak, akik száz forintot sajnálnak rá...

– Ez nagyon szomorú, mert mégsem a közterületre – vagy egyenesen valakinek a földjére kellene kihordani. Aki meg építkezik, miért nem konténerbe pakolja és szállíttatja el a keletkező hulladékot?

Az iménti szavakhoz közben mindjárt meg is van az illusztráció: éppen egy levágott fűből álló kupac mellett állunk meg. Az alja már rothadásnak indult, de a tetején látszik, hogy még nemrég is hordtak rá egy adagot.

– Odébb levágott ágakból rakott valaki egy halmot – ígéri kalauzom. Meg is találjuk hamarosan. Méretéből ítélve leginkább esőerdőt irtott, aki ezt elkövette.

Tovább haladunk.

– Most jön a kedvencem – jelenti be Attila. Egy kisebb facsoport szélén hullámpalától szabadult valaki. Precízen oda-

fektette a földre. Természetesen, hogy a pala ne árválkodjon ott magában, levágott örökzöldmaradványokat, egyéb limlomot is hagyott mellette. De lehet, hogy az már más volt.

A geodéziai tornyot övező földek felől haladunk a juhó-dály felé. Az út mentén szinte százméterenként látni egy-egy elhagyott szemétrakást. Van itt minden: komplett számítógép összetörve, használhatatlan műanyag vödrök, szétszakadt zsákok. Az egyik mellett számtalan italos üveg hever a fűvön. Nagy buli lehetett, ha ennyi fogyott.

– Aki a szeméttől meg akar szabadulni, nem nézi, hova dobja. Volt, hogy a kisarjadt, friss vetésen találtam a hulladékkal teli zsákokat – számol be róla Attila.

Az út mellett árok. Természetesen az se maradhatott ki, ott is éktelenkedik néhány tájba nem illő tárgy.

– Ezzel még több bajt is okoznak – mondja kísérőm –, hiszen ha esik az eső, az árok tele, a víz nem tud rendesen elfolyni. Elönti a földet, az pedig nagyon nem jó a rajta növényeknek. – Valaminek változnia kell, mert ez nem maradhat így – vonja le a következtetést utunk végén. – Talán ha többen, jobban odafigyelünk, mi történik a környezetünkben, lassan átalakulhat a szemlélet.

*

Másodjára **Dobó Elvirával** találkozom. Családi vállalkozásukban juhokat tartanak. Nekik is számtalanszor meggyűlt már a bajuk a szemetelőkkel.

– Kezdetektől fogva gondot okoztak a szemetelők, de az utóbbi időben a tevékenységük riasztó méreteket öltött. Nagyon sok a probléma ezzel kapcsolatban. Volt, akit sikerült elcsípni, vele elvitettük, amit lerakni készült. A sógorom állandóan figyel, ha gyanús mozgást lát, **Kelemen Attiláék**kal is folyamatosan konzultálunk – mondja Elvira. – Többször előfordult, hogy szemetet hoztak. Szóltunk, de mindig vita kerekedett belőle.

A kenesei hodály felé, a Papkeszi felől jövő út mentén az idei nyár óta szinte minden nap lehet újabb és újabb szemetet találni.

– Milyen típusú hulladék?

– Háztartási és zöldhulladék. A legelőn is rendszeresen hagy-

Fotó: Dobó Elvira

nak ilyesmit. Oda került mellé a meggyesett sövény is. Valaki komplett kivágott tujasorral lepett meg minket. De van más is: volt már felszedett laminált parketta az állatok itatója mellett. Ezt természetesen nekünk kellett eltakarítani. Ugyanezt kellett tennünk akkor is, amikor a hodályhoz közeli régi gémeskút mellett valaki a házáról lecsereált ablakokat „felejtette ott”. A gémeskút maga is kap rendesen: döglött állattól kezdve rattan bútorig dobáltak már bele sokfélét. Nincs olyan, amit ne dobának ki az emberek. Elromlott, vagy még működő, de megunt háztartási gépek is gyakran erre a sorsra jutnak. Van, aki komplett lomtalanítást hajt végre, és hoz mindent, vegyesen.

– *Néhány éve házhoz jövő lomtalanítás van Kenesén. Március és október között egyénileg kérheti mindenki az évi egy lomtalanítást. A feltételei havonta olvashatók az újságban is, mégis többen nem tudnak róla.*

Fotó: Dobó Elvira

Ebben az évben még több volt a szemetelő, mint a korábbiakban. Vannak fotóim róla, mikor mit találunk. A tavalyi két pótkocsinyi, lakásfelújításból származó halmazt sajnos nem fotóztam. – Már rászoktunk, ha ismeretlen autót látunk a terü-

Fotó: Dobó Elvira

leten közlekedni, az út végéről azért visszafordulunk, és megnézzük, hová tart. Láttam olyat, amikor az autó meg is állt, a vezető kiszállt és nyitotta a csomagtartót. Odamentem megkérdezni, mi a szándéka? Le akarja rakni a szemetet? Mert akkor azonnal hívom a rendőrséget. Nem pakolta le, de még neki állt feljebb. Biztos vagyok benne, hogy elvitte odébb, és ott szabadult meg tőle. Ez a viselkedés egyébként nagyon jellemző: ha szóvá merjük tenni, hogy a területünk és a szomszédainké sem hulladékudvar, mindig durva szavakat kapunk válaszul. Nagyon meggondolatlanok az emberek, és ilyen szituációban végtelenül primitívek tudnak lenni.

Nyáron, hétvége után rendszeres a vágott fű, megunt muskátli. Ott hagyják zsákkal együtt.

Megtettem már, hogy áttúrtam a szemetet, és bizony sokszor van arra utaló jel, hogy honnan jött. Ilyen esetben felkerestük „a feladót” és elvittük vele. Ha mi vigyázunk a környezetünkre, teszünk érte, nem fogjuk annyiban hagyni, ha más a viselkedésével kárt akar okozni.

Nagy Krisztina

Hulladékátvevő helyek Balatonkenese környékén

Hová vigyük
a különböző típusú hulladékokat?

ELEKTRONIKAI HULLADÉK, SZÍNESFÉM,
VAS- ÉS VESZÉLYES HULLADÉK

Bakony Fémker Kft.

8100 Várpalota, 060/12. hrsz.

Tel.: +36-20/468-51-00

E-mail: info@bakonyfemker.hu

PAPÍR, KARTON,
CSOMAGOLÁSI HULLADÉK, MŰANYAG,
ÜVEG, FÉM ÉPÍTÉSI HULLADÉK, LOM

Lepsény, Hulladékudvar

8132 Lepsény, Vasút u. 76.

ELEKTRONIKAI HASZNÁLT ESZKÖZÖK
ELSZÁLLÍTÁSA

Henn Sándor

Tel.: 06-30/947-47-49

E-mail: henn111@t-online.hu

**Ha illegálisan lerakott hulladékkal találkozunk,
netán tetten érnek egy szemetelőt,
ne fordítsák el a fejüket!**

**Amennyiben Kenese területén tapasztalják,
tegyenek bejelentést a rendőrségen,
a közterület-felügyeletnél
vagy a polgárőrségnél!**

VAS-, SZÍNESFÉM-, MŰANYAG-,
PAPÍRHULLADÉK,
IPARI BONTÁS,
VESZÉLYES HULLADÉK,
AUTÓBONTÁS,
ELEKTRONIKAI BERENDEZÉSEK

Veszprém-Alcufer Kft.

8200 Veszprém, Házgyári u. 3.

Tel.: +36 88 560 330

E-mail: veszprem@alcufer.hu

VAS- ÉS
ELHASZNÁLT ELEKTRONIKUS
TERMÉKEK

Pincési Tamás

Tel.: 06-30/541-42-58

A Balatonkenesei Városvédő Egyesület karácsonyi adományozása

Fotó: Boór Ádám

Egyesületünk a járványhelyzetre való tekintettel, korlátozott létszámban gyűlt össze december 14-én Balatonkenesén, az „Iparosházban”.

Az idei évben is nagy gonddal állítottuk össze a már „hagyományossá” vált karácsonyi adományozásunk csomagjait.

Az egyesületünk tagjainak ajánlása révén, idén ötven csomagot állítottunk össze. Nehéz körülmények között élők, idősek, illetve többgyermekes családok ünnepét igyekeztünk szebbé tenni.

2020-ban is sokan álltak e nemes kezdeményezés mögé, akiknek ezúton is köszönjük a támogatást!

Köszönet illeti még tagjainkat a munkájukért!

Támogatóink:

- Erdélyi-Ép Kft. – Erdélyi István
- Kocsis Kenese Kft. – Kocsis Jenő
- Kenese Marina-Port Zrt. – Szijártó Csaba
- Balatonfői Yacht Club – Viszkei András
- Hydrodynamic Kft. – Koczor család
- Hydro Optic Kft. – Koczor-Mészáros Ágnes
- Pörc Bisztró és Delikát – ifj. Kocsis Jenő
- Villker Kenese Kft. – Németh Zsuzsanna
- Jako Parts Auto – Vass Károly
- Awi-Boll Kft. – Bollók Attila
- Farkas és Társa Kft.
- Vadkaca Étterem – Hartai Edvárd
- Vegyeske Papír Írószer Bolt – Vass Károlyné
- Kipp-Kopp Óvoda Szülői Munkaközössége
- Pilinszky Általános Iskola Szülői Munkaközössége
- Bakos Imre Krisztián
- Keresztes család
- Mészöly Sándor
- Álich Jánosné
- Álich Klára
- Tóth Péter
- Szántó László
- Balla Tamás
- Juhos Rozi és családja
- Ambrus György és családja
- Makai Sándor és családja
- Lamanda István és családja
- Kurucz Henrietta

December 6-án Szent Miklós püspök liturgikus emléknapját ünnepeljük. Ő a hit védelmezője, a szegények gyámolítója, az ajándékozó szeretet, a megrágalmazottak, az utazók, hajósok, halászok, kereskedők, a zarándokok és a férjhez menni vágyó lányok patrónusa. Ha ismertség alapján versenyeztetnék a szenteket, akkor Szent Miklós lenne az abszolút befutó.

Diós István: A szentek élete című gyűjteményes kötete alapján, valószínűleg Kr. u. 245-ben született a kis-ázsiai Anatóliában, Patara városában; gazdag szülők gyermekeként. Korán árvaságra jutott. Kolostorba költözött, ahol nagybátyjának, Patara érsekének felügyelete alatt nevelkedett. Megszeretve a kolostori életet, a papi hivatást választotta. Anatólia fővárosában, Myrában telepedett le. Nem volt még harmincéves, amikor a város püspökévé választották.

Minden vagyonát a gyerekek és a szegények, a bajba jutottak megsegítésére fordította. Egyszerű emberként élt a nép között, miközben tanított és szeretetet hirdetett. A betegeknek orvos volt, a szenvedőknek vigasz, az árváknak atya, a veszélyben lévőknek védelmező – mindenkinek minden szükségben gyors menedék. Életéről számos legenda ismert, ezek alapján formálódott az évszázadok során Mikulás alakja.

Talán épp ez tette őt annyira kedvelté. Mindenkinek mindegy volt. Volt egy jó szava, egy kis ajándék, egy kis segítsége és sok-sok imája. Jó volt vele találkozni, meg lehetett benne bízni, felüdítette az ember lelkét nehéz időben. Nem azt nézte, kinek van igaza, ki mennyire érdemi meg a segítséget, csak az embert. A bajban lévő embert. A szeretetre éhező lelkét.

Számomra ezt jelenti Mikulás, azaz Szent Miklós követének az alakja. Emlékszem, mikor még nagyon kicsi voltam, ott vártam az ablakban, mikor látom meg piros ruhás alakját,

Szent Miklós felnőtt szemmel

ahogy teli puttonyt cipel a sötét utcán. Persze őt nem láttam, de a keze nyomát azonba igen, mert mindig volt egy kis ajándék a kikészített, tiszta cipőkben. Mesészerű csoda volt. Hozzám, értem eljött valaki!!

Mikor nagyobb lettem, hiába tudtam, kinek a keze nyomán kerül ki az ajándék, a varázs nem múlt el. De már én is részese lettem a felnőttek játékának. Én is készítettem meglepetéseket. Az évek folytak, de a csodavárás nem változott. Bevallom, édesanyámtól a mai napig kapok Mikulás-csomagot és én is küldök neki és szeretteimnek valami apróságot. A lényeg: mindenki érezze, hogy fontos, hogy miatta, csak miatta, eljön valaki és csak neki ad valamit.

December 6-án, a szentmise végén hozzánk is megérkezett Szent Miklós követe, és nem tudom megmondani, hogy a kicsik vagy a nagyok élvezték-e jobban a közös együttlétet. Szerintem mindenki!

M. Teréz nővér

Mikulásvárás az Óvodában

A Kippkopp Óvodában is nagyon várták a Mikulást. Napok óta készülődtek és azt számolta minden gyerkőc, hogy mennyit kell még aludni a megérkezéséig. A legfontosabb kérdések ebben az időszakban, hogy a Mikulás honnan jön? Mivel jön? Mit hoz? Hogy néz ki? A gyerekek csillogó szemmel festettek, rajzoltak, ragasztottak. Ünnepi díszbe öltöztek a csoportszobák, képek, rajzok kerültek a falakra, a cipők pedig tisztára pucolva, az ablakban várták, hogy a Mikulás ajándékot tegyen beléjük.

(További képeink a 31. oldalon.)

Ahogy más múzeumok, kiállítóhelyek, a Kultúra Háza is megtalálta a módját, hogy most, amikor nem látogathatunk tárlatokat, ne maradjunk színvonalas kiállítás nélkül. **Jakab Mihály** festményeit virtuális tárlaton mutatják be, melyet Balatonkenese honlapján, a város és a Kultúra Háza Facebook oldalán tekinthetnek meg.

Jakab Mihály Budapesten született, 1956-ban. Jelenleg Pesthidegkúton él, illetve évente hat hónapot balatonkenesei nyaralójában tölt. Előszeretettel fest pilisi és balatoni tájképeket, csendéleteket.

Jakab Mihály 1987 óta a Magyar Művészeti Alap tagja.

A tárlat képei az utolsó öt évben készültek.

Virtuális kiállítás a Kultúra Házában

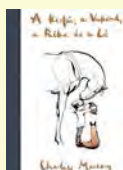
Egyéni kiállításai:

- 1986 Művelődési Ház, Tordas
- 1990 Művelődési Ház, Balatonkenese
- 1991 Megyei Könyvtár, Szolnok
- 1992 Megyei Művelődési Központ, Eger
- 1993 Ifjúsági Ház, Kecskemét
- 1994 Művelődési Ház, Vác
- 1994 Picasso Point, Budapest
- 1995 Hidegkúti Galéria, Budapest
- 1995 Rathuuset, Silkeborg, Dánia
- 1995 Magyar Ház, New Brunswick
- 1995 82. utca, New York
- 1995 Magyar Konzulátus, New York, USA
- 1996 Hidegkúti Galéria, Budapest
- 1996 Budatétényi Galéria, Budatétény
- 1996 Budapesti Művelődési Központ, Budapest
- 2005 Magyar Közösségi Ház, Kassa, Szlovákia
- 2006 Kolo Festival, San Francisco, California, USA
- 2007 Collegium Hungaricum, Bécs
- 2010 Klebelsberg Kultúrkúria, Budapest
- 2013 Ladikos Fesztivál, Mecsér
- 2014 Fonó Budai Zeneház, Budapest
- 2017 Máriaremete-Hidegkúti Ökumenikus Általános Iskola
- 2019 Vízivárosi Klub, Budapest

OLVASÓPRÓBA

Charlie Mackesy:
A Kisfiú, a Vakond, a Róka és a Ló

Könyvmolyképző Kiadó, 2020

Négy alak, négy különböző történet, amely egy ponton összekapcsolódik. Eltérő tapasztalatok birtokában találkoznak, kötnek barátságot, s tanulnak együtt az őket körülvevő világról – az életről. A brit illusztrátorból lett író egyszerű szavakkal megírt nagy bölcsességeit hasonlították már A kis herceghez és a Micimackóhoz is. Egy biztos, felnőtteknek, gyerekeknek remek olvasmány, szívet melengető történet.

Böjte Csaba
– Csender Levente:
Böjte Csaba füveskönyve – Örömhöz segítő gondolatok

Helikon Kiadó, 2020

Csender Levente József Attila-díjas író öt hetet töltött el Csaba testvérrel, miközben több ezer kilométeren át utaztak Erdély útjain. Beszélgetéseiből áll egybe Csaba testvér füveskönyve, bölcs gondolatainak gyűjteménye. Számára ezek mindennapi igazságok, kipróbált gyakorlatok. Hogyan lehetnének boldogabbak? Mitől lehetne körülöttünk a világ jobb és élhetőbb? Csaba testvér életreceptjét mindenkinek érdemes kipróbálni.

Jared Diamond:
Hogyan kezelik a nemzetek a válságot és a változást

Akkord Kiadó, 2020
Fordította: Erdeős Zsuzsanna

Válság és változás éppen elég jutott a 2020-as évre, s láthatuk, hogy az országok a legkülönbözőbb módon élték meg azokat. Vannak nemzetek, amelyek könnyebben, mások sokkal nehezebben néztek és néznek szembe napjaink kihívásaival. Mi lehet ennek az oka? A néplelekben keresendő vagy valami másban? A szerző hat ország példáján keresztül mutatja meg, hogyan reagálnak a katasztrófákra, nagy kihívásokra a Föld különböző pontjain.

Schmidt Egon:
Madarakról mindenkinek

Kossuth Kiadó, 2020

A természetkedvelőknek nem kell bemutatni az ornitológus szerzőt: e könyve is több kiadást megélt már. Megismerhetjük belőle a madarak hétköznapi életét, azt, amire a legtöbb ember kíváncsi – minthogy az itt felsorolt témákban tették fel a legtöbb kérdést a szerzőnek. Minden érdekesség és gyakorlati tanács mellett azonban a legfőbb mondanivaló, hogy a körülöttünk levő természet mennyire sérülékeny – kötelességünk óvni, vigyázni rá.

– nk –

Itt az idő...

„Építéd, szépítéd a világot, és észre se veszed: magadat építéd, bontakoztatod ki...”

Böjte Csaba testvér

Január. Igen, ismét január van, eltelt egy egész esztendő. Sok minden történt az életünkben, a családkban, a hétköznapijainkban, ebben az elmúlt évben:

- a télből nyár lett,
- jött egy vírus, ami különös próbatétel elé állított bennünket,
- volt egy rendkívül csendes, visszafogott húsvét,
- együtt kerestük a megújulás lehetőségeit az emberi kapcsolataink építésére,
- aztán megérkezett a nyár. A napsütés változatlan volt, de az emberek valahogy mások lettek,
- ősszel pedig mindenki reménykedett, még a diákok is: induljon be az iskola, legyenek élő találkozások, beszélgetések, közösen megélt események,
- végül megérkezett a karácsony is. Kicsit másként, kicsit csendesebben, talán sokkal találékonyabban, de mindenki ünnepelt, hiszen az élet halad tovább.

Most pedig ránk köszöntött, itt egy egészen új esztendő a maga lehetőségeivel. Én a magam részéről nagyon hálás vagyok az elmúlt hónapok minden megélt napjáért, lehetőségéért és öröméért. Sok újat tanultam többek között a szeretetről, a csendről, az emberi kapcsolatokról és nem utolsósorban a szépség és az öröm apró titkairól.

9-10 évvel ezelőtt azt kértem, amikor a templom udvarát rendeztük, hogy ültessünk egy kicsi fűzfát valahová. A fűzfa számomra mindig a megújulásról, a lehetőségről tett tanúságot. Ahogyan változik az évszakokkal, mindig új és új arcát mutatja. Annak idején arra gondoltam, milyen jó lesz ezt a megújulást figyelni így közelről. Azonban a feladatok, a teendők valahogy mindig háttérbe szorították a fűzfa megfigyelését. Az elmúlt év azonban más volt. Csendes, visszafogott, számtalan lehetőséget adott arra, hogy csak úgy csendesen rácsodálkozzak pár percre a már nem is olyan kicsi fűzfára.

Télen, az ablakon kinézve láttam a fűzfa kopasz, üresen lehajló ágait, amint az ágak végei szinte elérik a kopár földet. Kora tavasszal láttam, ahogy ágain megjelentek a puha kis pamacsok, a maguk szürke egyszerűségével üzenve, hogy itt a tavasz, ha érezzük, ha nem. Ahogy jött a jó idő, ezek a puha pamacsok egyszer csak zöldellő rügyekké bontakoztak, és az élet jeleit mutatták. Nyárra pedig gyönyörű lett a fűzfa! Telis-

tele üde, zöld levelekkel, melyek összeolvadtak a gyep zöldjével, és jókora árnyékot adtak Tappancsnak, a kutyánknak. De vajon melyik arca igazi ennek a fának? Valóban a zöld, dús levelekkel a legszebb? Ki tudja... Ugyanazt a fát láttam, de különböző állapotában. És azt kell mondjam, mindegyik arca gyönyörű, és elgondolkodtató. Ebben a csendes esztendőben megtanultam a fűzfántól, hogy ha helyesen akarok véleményt

alkotni valakiről vagy valamiről, akkor **végig kell követnem** életének apró pillanatait. Sőt, nem feltétlenül elegendő, ha csak úgy erőből akarok figyelni rá. **Türelemmel és kitartóan, csendesen** kell azt tenni. Ha így teszek, akkor kibontakozik a szépség, a jóság a maga teljességében. Könnyű-e eszerint élni? Azt kell mondanom, ha akarjuk, akkor könnyű. Ez a rendkívüli év a maga csendjével és visszafogottságával megtanított a

béke és a jóság keresésére. Sőt, a megtalálására is.

Micsoda lehetőségeket kapunk, hogy felfedezzük, megismerjük önmagunkat, másokat! Micsoda lehetőség van előttünk, hogy észrevegyük a világot, az egyszerű hétköznapi apró csodáit! Elismerem, hogy mindehhez bátorság kell. De én úgy tapasztalom, megéri bátornak lenni. Megéri kitartónak lenni. Megéri türelmesnek lenni. Ki-ki maga dönti el, hogy ezt az új esztendőt hogyan szeretné látni, hogyan szeretné megélni, miként szeretné felfedezni. Egy biztos: itt az idő és a lehetőség valami újat látni, valami újat tenni. Útravalóként Böjte Csaba testvér gondolait szeretném mindenkinek átnyújtani, ami biztosan segít mindannyiunkat abban, hogy valami szép, valami rendkívüli és nagyon békés új évet élhessünk meg napról napra itt, Balatonkenesén.

A nővérek kertje, jobb oldalon a kis fűzfával

„Mersz a gondolkodó, kereső embertársaid sorába állni, hogy te is, akár egyetlen dallammal gazdagabbá tedd magadat, és társaidat? Mersz a holnapba nézni, és talán milliók által, a csendes adventi imában kérékre, Isten simogató válasza lenni? Mersz újból útra kelni? Mosolyogva az emberek kérdéseire, kéréseire, megnyugtató válasz lenni? Egyetlen dolgot kívánok az újesztendőbe: Merj ezekre a kérdésekre bátran IGENT mondani.”

M. Erzsébet nővér

A hosszú téli esték lehetőséget adtak arra, hogy egy-egy pohár gőzölgő feketeribizli-tea mellett kényelembe helyezzem magam, és belemerüljek néhány inspiráló könyvbe. Egyik kedvenccem: *Az öröm könyve* volt, mely **Őszentsége, a Dalai Láma** és az emberjogi aktivista, anglikán lelkész **Desmond Tutu** beszélgetéséből született. Két béke Nobel-díjas ember beszélgetett az öröm fontosságáról, az akadályairól és lehetőségeiről, és a beszélgetést a legújabb neurológiai és pszichológiai kutatási eredmények rövid bemutatásával tették még érdekesebbé a szerkesztők.

Szerintük *minden ember vágyik az örömrre*. Valahol mindenki egy örömteli, békés, nyugodt életet képzel el magának. Vannak, akik képesek ezt megélni, és vannak, akik belesüppednek az unalom vagy a fájdalom, a szenvedés, a félelem és az aggodás tengerébe. De miért?

Közben **Elisabeth Blackburn** molekuláris biológus, szintén Nobel-díjat kapott kutatásaiért, fiziológiai Nobel-díjat. Ő a sejteinkben lévő, kromoszómáknak nevezett DNS-kötegeket vizsgálta társaival, és azoknak is a legvégét, az úgynevezett *telomereket*, melyeknek az a feladata, hogy megvédjék a kromoszómavégeket. Ezeket úgy lehet elképzelni, mint a cipőfűző végét védő erősítéseket. Védik a kromoszómákat, és amikor a telomer túl rövid lesz, leesik, és az elkopott telomer jelez a sejteknek: a DNS már védtelen.

Mi ennek a következménye? Általában minél hosszabbak telomerjeink, annál jobban érezzük magunkat.

A telomerek túlzott megrövidülése vezet ahhoz, hogy meglásuk önmagunkon az *öregedés jeleit*: bőrsejtjeim kezdenek elhalni, már észreveszem a finom ráncokat az arcomon, a hajam pigmentsejtjei elhalnak és őszülni kezdek, immunrendszerem sejtjei elhalnak és jönnek a betegségek, s lassan az életem egészségesen megélhető időszaka csökken.

De mi közöm nekem itt és most Balatonkenesén a telomerekhez? A kutatások tovább folytak, és sok-sok ezer eset elemzése után arra jutottak, hogy minél stresszesebbnek érzékelünk egy helyzetet, annál rövidebbek és rövidebbek a telomerek a testünkben. Felfedezésük kimutatta, hogy életünk eseményei és az, ahogy reagálunk rájuk, befolyásolhatják, miként őrzük meg telomerjeinket. De arra is rájöttek, hogy ugyanabban a nehéz emberi helyzetben élők telomerjei mégsem egyforma hosszúak. Mert nem igazán a helyzet nehézsége a döntő, hanem az ahhoz való lelki hozzáállásunk! Ha fenyegetésnek

Életvezetés –

Van-e köze a három Nobel-díjnak az örömhöz?

Móttó: „Az öröm olyan, mint a sötétben meggyújtott fény.

Olyan, mint egy ék, amelyet a szomorúság falába vertek. Az ék kettéhasítja a falat.”

Anselm Grün OSB

Így fest a telomer

Elisabeth Blackburn

Őszentsége, a XIV. Dalai Láma és Desmond Tutu püspök

érezzük a helyzetet, a félelem és az aggodás negatívan fog hatni ránk, ha pedig kihívásnak és erőpróbának éljük meg, akkor pedig pozitívan hat ránk. És itt szeretném összekapcsolni a három Nobel-díjas gondolatait.

A Dalai Láma így tanít: „*Ha képesek vagyunk megfelelően átformálni gondolatainkat, érzelmeinket s magatartásunkat, akkor nemcsak könnyebben megbirkózunk a szenvedéssel, hanem eleve sokkal kevesebb szenvedés vár ránk.*” Szerinte a személyes hozzáálláson nagyon sok múlik, a megfelelő nézőpontra és a más emberekhez fűződő támogató kapcsolatainkon. „*Nem érdemes az embernek magát stresszszelni, mert vagy van egy problémára megoldás, és akkor miért izgatod magad, vagy nincs, és akkor is minek?*”

Elisabeth Blackburn azt emelte ki, hogy a problémát nem a stresszt okozó tényezők jelentik igazán, mert a szenvedés, a problémák, s így a stressz egy ember életében elkerülhetetlen. „*A stresszel egyszerűen azt jelzi az agy, hogy valami nagyon fontos. A probléma – vagy inkább a lehetőség – az, ahogyan reagálunk erre. A stresszre adott válaszuk a fontos: mi lenne, ha a rendkívüli helyzetben lehetőséget látnánk a fejlődésre?*”

Desmond Tutu arra tanít minket, hogy „*arra születünk, hogy örömben éljünk. De ez nem jelenti azt, hogy az élet könnyű és fájdalommentes lesz. Azt jelenti, hogy fordítsuk arcunkat a szél felé, és fogadjuk el, hogy ezen a viharon keresztül kell mennünk.*”

Három elismert szaktekintély és spirituális vezető három úton közelített ugyanahhoz a helyzethez és lényegében hasonló tanítást adtak. Szemvedésünk nagyon sokszor abból fakad, ahogyan reagálunk a helyzetekre, a körülményekre, az emberekre az életünkben. Amikor negatívan reagálunk, saját kritikánk, féltelmünk és szorongásunk foglyai leszünk. Míg, ha meglátjuk a helyzetekben a reményt, a lehetőséget, elfogadva a nehezebb körülményeket is, és őszinte kíváncsisággal a legjobbat akarjuk belőle kihozni, akkor testben és lélekben is lehetőségünk van az öröm és belső béke megtapasztalására.

Zárszónak **Szent Pál** tanítását hoznám ide a Rómaiakhoz írt levélből: „*a szenvedésből türelem fakad, a türelemből kipróbált erény, a kipróbált erényből reménység. A remény pedig nem csal meg, mert a nekünk ajándékozott Szentlélekkel kiárad szívünkbe az Isten szeretete.*”

M. Teréz nővér

1. Balatonkenese leghíresebb, egyben talán a legismertebb természeti kincse a **Soós-hegy**, a kenesei Magas-part, a Part-fő.

Sokáig úgy tudtuk, hogy ez a tengerszint feletti kb. 75-80 m magas fal lösz.

Kis András: Az 1000 éves Kenese című munkájában olvashatjuk, hogy a Soós-hegyen már csak a szélről védett néhány mélyebben fekvő részen találkozhatunk lösszel.

Eszterhás István és három társa, mint a Vulkánszpeleológiai Kollektíva Tatárlikakat kutató tagjai 2014-ben a Balatonkenesei Tatárlikak címmel kiadott kis füzetben határozottan kijelenti, hogy: **kenesei „löszfal” nem létezik.** Idézet a fent említett füzetből: „A Magas-part a Soós-heggyel a pannon korszak idején (5-10 millió évvel ezelőtt), mint tengeri üledék képződött zömében finomszemcsés homokból és kőzetlisztből. Ezt az átlagosan 150m vastag üledéksort a geológia **tiha-nyi formációnak** nevezi. A **fal finomszemcsés pannon homokkőből áll.**”

A Tatárlikak geológiájáról röviden:

1000-1200.: a legkorábbi likak készítésének valószínű kora.

1242.: tatárjárás – csak az elnevezés utal rá.

1646.: jegyzőkönyv a likakban lakókról.

1849.: Jankó János az első tudományos kutató tizennyolc Tatárlikát vizsgált át.

1942.: Szentgály Károly összegző tanulmánya.

2009.: Mednyánszky Miklós: Magyarországi barlanglakások – Könyv: Terc Kft., 2009

2014.: a Vulkánszpeleológiai Kollektíva (Eszterhás István, Ferenczi Balázs, Tarsoly Péter, Veres Zsolt) átfogó vizsgálatot végzett.

Ma kilenc tatárlik feketélik a Soós-hegy meredek falában. Valamikor réges-régen a Balaton partja jóval közelebb esett a hegy lábához, mint ma. A likakban élte életét néhány szegény család, amiről fényképek is tanúskodnak. Valószínű, hogy később is használták a halászsok eszközeik tárolására.

A tatárlikak sok ember fantáziáját megmozgatták. Gyerekkoromban társaimmal jómagam is csapatostul másztuk meg a könnyeben elérhetőeket.

Nézzük most a Soós-hegy felszínét!

Virágzó tatárján

Méltán büszkék lehetünk az itt tenyésző, ám egyre ritkábban előforduló, fokozottan védett **tatárjánra**. Ez a növényünk tipikus löszpusztai növény, amelynek itteni előfordulása is arról tanúskodik, hogy lösz természetesen előfordul a Soós-hegy talajában. A Magas-part a tőlünk keletre elterülő Mezőföld

Hátha valaki nem ismeri...

Balatonkenese kulturális- és természeti kincsei; határnevei

legnyugatibb pontja, ahol a talaj épp a löszről oly termékeny. Az 1971 óta természetvédelmi területté nyilvánított, fákkal körülvett részen a tátorján mára már nagyon megritkult. Úgy tűnik, hogy növényünk vándorol, mégpedig azokra a helyekre, ahol előfordulhat a lösz. Így találkozhatunk több példányával például az autóval is megközelíthető út mellett, egy nagyobb bal kanyar után, a kissé észak-kelet felé lejtő területen (amiről kikarózását látva azt gondolom, fel van parcellázva. Talán újabb építkezéshez?!), a gyalogosok számára felfelé vezető keskeny serpentin délkeleti fekvésű jobb oldalánál. Ugyanitt balról is található egy-két fiatal példány, valamint szépen mutatkozik egy kissé távolabb, ahol megpihenésre és a panorámában való gyönyörködésre alkalmas padok is találhatóak. Találkoztam tátorjával a számomra nagyon kedves Berekben is kb. 20 évvel ezelőtt. Ez ma magánterület és nem tudom, vajon van-e még ott a híres növényünk.

Végezetül szeretném leírni a Soós-hegyen előforduló egyéb védett és nem védett, de említésre méltó szépséges virágokat, hátha valaki nem ismeri!

Tavasszal nyíló: tátorján, bíbros kosbor, apró nőszirm – és még sok más.

Nyáron nyíló: ékes vasvirág, hegyi len, mezei zsálya – és még sok-sok egyéb faj.

Ősszel nyíló: réti (?) őszi róza, aranyfürt (aranylag ritka őszi rózsafaj) és a nem minden évben nyíló ritka vetővirág, melyet a két pados helyen találtam fiatal barátnőm elbeszélése nyomán, aki arról is tájékoztatott, hogy a Bakó pince (Paprika csárdaként lehet ismerős) tetején sok-sok példányt figyelhattunk meg ezen az őszen.

Nem tudom elhallgatni, mennyire bánt, hogy oda épít-

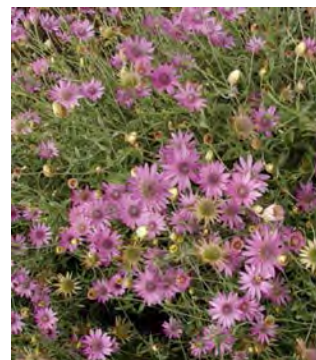
Bíbros kosbor

Apró nőszirm

Hegyi len

Ékes vasvirág

kezik valaki, ahová sokféle szempontból sem igazán nem illik az építmény! És mi várható a kikarózott, a fentiekben már leírt területen?!

Remélem, szolgáltam újabb ismeretekkel a téma iránt érdeklődő kedves olvasóim számára.

Pulai Istvánné

Forrásmunkák:

Kis András: Az 1000 éves Kenese. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1990

Eszterhás István: Balatonkenesei Tatár-likak. Önkormányzat, Balatonkenese, 2014

A neten a témához való kutakodás közben a következő gyász-hírré bukkantam: Eszterhás István tanár, speleológus, barlangkutató 2020. augusztus 2-án, életének 79. évében elhunyt. A balatonkenesei 2014-ben működő önkormányzat felkérésére az évben negyedmagával kutatta nálunk a Tatárlikakat. – Nyugodjon békében!

Rét-i őszirózsza

Turisztikai egyesületünk hírei

A Magyar Turisztikai Ügynökség segítségével a turisztikai ágazat szereplőinek

Az MTÜ minden lehetőséget megragad annak érdekében, hogy a hazai gazdaság sikerágazatának számító turizmus ismét növekedési pályára álljon.

A szabályok alapján „**2021. január 1-jétől nem kell fizetni a hozzájárulást akkor, ha az adóalany a szolgáltatások nyújtásában a saját nevében, de más javára jár el.**”

A Magyar Közlöny 2020. évi 261. számában megjelent az a törvénymódosítás, amely tartalmazza a *turizmusfejlesztési hozzájárulás* megfizetésére vonatkozó szabályok *könnyítését* is. A módosítás régi igénye volt a turisztikai szolgáltatóknak.

További változás ezenkívül, hogy **2021. január 1-jétől a hozzájárulás forintra való átszámításának alapjához az Áfa.tv. vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni olyan esetben, amikor az adó alapja nem forintban kifejezett.**

A 4%-os turizmusfejlesztési hozzájárulást az *étkezőhelyi vendéglátás* (az étel- és a helyben készített, nem alkoholtartalmú italforgalom után) áfájának 5%-ra történő csökkentésével (2018. január 1.), illetve a *kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás* áfájának szintén 5%-ra történő csökkentésével (2020. január 1.) egyidejűleg vezették be a kedvezményezett szolgáltatók számára. Az eddig érvényes szabályozás szerint azonban nem kaptak mentességet a turizmusfejlesztési hozzájárulás megfizetése alól azon cégek, amelyek csak köztes szolgáltatóként (például utazási iroda, rendezvényszervező) lépnek fel.

Tisztelt Tagjaink!

A 2020/273. számú Magyar Közlönyben megjelent a 571/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt egyes gazdaságvédelmi intézkedésekről szóló kormányrendeletek módosításáról, amely a TEÁOR-minősítés szerinti besorolás alapján határozza meg a bértámogatásra jogosult kört. E szerint az 50 százalékos bértámogatást újonnan az alábbi főtevékenységet folytató munkaadókra terjesztették ki:

Szállodai szolgáltatás (TEÁOR 5510)

Üdülési, egyéb átmeneti szálláshely-szolgáltatás (TEÁOR 5520)

Kempingszolgáltatás (TEÁOR 5530)

Egyéb szálláshely szolgáltatás (TEÁOR 5590)

Utazásközvetítés

Utazásszervezés (TEÁOR 7912)

Összeállította: **Tóth Barnabás**

A nappali ablakából elégedetten nézegettem kertem gyümölcsfáin a magvakkal feltöltött madáretetőket. Reménykedem, hogy a téli napokban ismét vendégül láthatom a nyaranta is sűrűn idelátogató, aprócska kosztosaimat. Mindez már gyermekkoromtól megszokottá vált. Máig fel tudom idézni szüleim okító szavait, amelyek egy életre emlékezetembe vésődtek: „*Mi, emberek, soha ne feledkezzünk meg télidőben az énekesmadarakról, mert a kártevő rovarok és férgek elfogyasztásával nagyban hozzájárulnak gyümölcsöseink termésének megővéséhez. Télen viszont ők szorulnak az általunk nyújtott segítségre. Mindez csekélyke fizetség számukra*” – mondogatta sokszor édesapám a téli hónapok beköszöntével. Bár azóta jónéhány évtized eltelt, nem feledkezem róla, mit ígértem neki.

Miközben reményteljes türelemmel várom az elsőként beköszönő kis vendégeimet, gondolataimban előjönnek a régmúlt emlékei. Látom, ahogy apával a legnagyobb hóesésben, kézen fogva megyünk ki az udvarra, és különböző olajos tartalmú magokat töltöttük a közösen elkészített madáretetőkbe, majd szalonnadarabokat, kiegészítésként pedig disznóhájból formázott, magvakkal dúsított gömböket aggatunk a fák ágaira. A lakásba visszaérkezve édesanyám a jól befűtött szobánk ablaka elé helyezte a kissámlit, amelyet Apa készített számomra, hogy kitekintve jobban lássam a hólepte fák ágain hangoskodó, tollukat fázósan felborzoló kis kosztosainkat. Apa még aznap délután felhatalmazott, hogy ezentúl a folyamatos utántöltést önállóan is elvégezhetem.

Aznap este anyai nagybátyámtól üzenetet kaptam, van nála jó néhány ki nem magozott napraforgófej, s ha kérem, elhozhatom a madaraimnak eleségül. Másnap kora reggel, vidáman fűtyörészve indultam hozzájuk, a lovasszának által frissen kitaposott, hólepte utakon.

Már az utca végéből jól láttam, amint nagyban serénykedik az istállók környékén, maga előtt tolva a trágyával megpúpozott vastaligáját.

– Na, adjon Isten, fiatalúr! – köszönt vissza izzad homlokát törölgetve. – Soha jobbkor nem jöhettél volna, legalább segíthetsz befejezni az istállótakarítást. Azt terveztem, ma időben kimegyek a pincémhez feltölteni az üresen tátongó demizsonjaimat, és egyúttal földobjuk a szánra a madaraidnak szánt enivalót is. ...Muszáj kimennem mindenképp – vette halkabba a hangját –, mert ez a vénasszony már kiitta a boroszkámat – intett fejével az éppen közeledő ángyikám felé.

– Ne higgyél nagybátyádnak, bármit is mond neked! – kiabálta felénk harciasan ángyika, bizonyosságát adva, hogy vagy a füle jó, vagy töviről hegyire ismeri már a bátyámat. – Inkább gyere be velem, kisfiam, igyál egy kis frissen fejt tejet!

– Most nem ér rá, mert nekem segít! – válaszolt helyettem nagybátyám hetykén.

– Majd én megmondom, mikor ér rá s mikor nem! – felelt az ángyika, s közben megsimogatta az arcomat. – Te meg jobb, ha nem szorongatod tovább a pálinkásüveged nyakát!

– Menjél csak vele, szép öcsém! – nevette el magát nagybátyám. – Amint látod, még a legkedvesebb angyalból is sárkány lesz, ha megkísérelsz ellentmondani neki.

Mészöly Sándor: Jelenből a múltba

bító illata fogadott.

– Vesd le a kabátod, aztán üljél a kemence padkájára bátran, meglásd, percekben belül felmelegszel. Addigra megsül a lángos is. – mondta ángyika. – Tudod, – folytatta – nálunk ez úgy szokás, ha kenyeret sütök, akkor reggelire mindig lángost eszünk, jól megsózva, fokhagymával, s mellé egy jó pohárnyi tejet. Meglásd, nagybátyád is rögtön itt lesz, mert a hasát, azt aztán szereti az a nagyszájú! – tekintett az ajtó irányába, s hangja elárulta szeretetét.

Valóban úgy is történt: mire a hatalmas lángost felszelte, nagybátyám már odakünn toporogva tisztogatta havas csizmáit.

– Azt hittem, rólam már el is feledkeztél! – ölegette ángyikám derekát hízelgően, s hideg arcát a nyakához szorította.

– Lehet is rólad elfeledkezni, te vén kujon! – perlekedett vele ángyi, nagyot nevetve. – Irány kezet mosni, mert ahogy ismerlek, képes lennél koszos kézzel az asztal mellé telepedni!

– Rendben – válaszolta beleegezően nagybátyám –, de

te meg közben ne feledkezzél el a gyógyszeremről, amit az orvos írt ki.

Csodálkozva néztem ángyira, akiből meglepett arcom hangos nevetést fakasztott, még a szeme is könnybe lábadt.

– Ne higgy neki, kisfiam, hála a jó Istennek, nem járt ő orvosnál még soha, esetleg csak fuvarban.

Fordult a kamrába, s egy üveg pálinkát hozott elő. Töltött magának egy kisebb, nagybátyámnak kétszer akkora pohárba. Mosolyogva koccintottak, majd fenéig itták a poharukat. Bár ángyika egy ideig ugyancsak hunyorgot s krákogott tőle, de nagybátyám szerint ezt csak azért csinálta, hogy a vendéget félrevezesse.

– Nem hinném – válaszoltam halkán –, hiszen láthatja, még a szeme is könnyes lett.

– Annak egészen más az oka! – nevetett nagybátyám. – Persze, hogy könnyezik, de az irigységtől. Mert az én poharam jóval nagyobb, mint az övé, több fér bele – folytatta kaján mosollyal.

...

Visszaemlékezésemnek hirtelen ismerős madárcsicsergés vetett véget. Néhány pillanatra elbizonytalanodtam: vajon csak a képzelet játszik velem, vagy valós, amit hallok? Az ablakon kitekintve meggyőződtem róla: ez bizony a valóság. Az egyik etetőtől a másikig boldogan repkedő kis énekesmadarakat láttam. Egyelőre csak a szénecinek érkeztek látogatóba, de reménykedtem, hamarosan megjelennek a többiek is: vörösbegyek, meggyvágók, tengelicék, zöldikék, szajkók és a rég látott kék cinegék. Késő délutánra pedig itt lesz a takarítóbrigád, a verebek, hogy válogatás nélkül összeszedjék a maradék s lehullatott szemeket.

Elégedetten dőltem hátra székemen, s már jól ismert, boldogító érzés járta át testemet, lelkemet. Reménykedtem, talán holnap újra felszínre törnek a feledhetetlen emlékek. ■

A cím szándékosan „rossz”, hiszen éppen egy helyben topogunk, s akkor viselkedünk jól. Mégis visz valami bennünket egyre mélyebben bele a Covid-válságba. Szörnyű hírek jönnek a fővárosból, napról napra több a beteg és a halott, záródik a város. Szinte még a rozsdás kulcs zörejét is hallani véljük, hiszen mikor kellett utoljára Budapestet lezárni? Jó 75 éve már!

Lassan tanuljuk a szobalétet, tanuljuk egymás megbecsülését. Most lehet élvezni a családi együttest, lehet beszélgetni, olvasgatni, jókat enni, s fájón gondolni azokra, akik a lehetetlen körülmények között is dolgoznak. Még talán nem örültek soha ennyire, hogy dolgozhatnak. Bizony, pszichológusok figyelmeztetnek, hogy vigyázni kell, mert terjed a családon belüli erőszak, mert az ember nem összezártságra született, így az, ha nem vagyunk elég fegyelmezettek magunkkal és a másikkal, megszüli az erőszakot. Emiatt emberpróbáló időszak ez. De arra kell gondolni, hogy nem fog örökké tartani, s akkor, ha most vigyázunk, emelt fővel jöhetünk ki újra a fényre.

Érdekes élményem volt a múltkor. Orvoshoz kellett mennünk, s a doktornő egyszer csak levette a maszkját egy pillanatra. Egy másik arc tűnt elő, mint amilyen a maszkban volt! Igen, rejtőzködünk, a maszk elfed és eltakar előlünk mindent, amit eddig láthattunk egymásból. Ezt is szokni kell!

Imre Ferenc: Fohász a Naphoz

Te nagy fényességű, ránk mosolygó Nap,
őseinknek legszebb istene!
Fényeddel simogattad őket,
tekinteted óvjon bennünket.
Terítsd ránk életető lepledet,
vele erősítsd és sokszorozd
bennünk, porszemekben a reményt!

Te áldott Nap, szórd ránk sugarad,
fényeddel a lelkünk simogasd!
Oldd az emberben a dermedést,
növelj bennünk a szeretetet.
A földön a porszem, az ember,
a munkában lelje örömet,
s abban, hogy még szeretni tud!

Nagy fényességű, csodálatos Nap,
éltesd a földön az életet!
Fényed páncélként óvja a lényt,
létednek szükségét tudjuk.
Örülünk fényednek,
Tudjuk, hogy fogod a kezünk,
bennünket a mindenségbe vezetsz.
Ámen!

Menetelés a mélybe

(Covid-19)

De gondoljunk arra, hogy sokkal rosszabb is lehetne! Meg kell becsülnünk azt, amink van, s örülni annak, hogy nem háború van, *csak* egy életveszélyes járvány. A főpróba megvolt tavasszal, most az előadásnál tartunk. De egyszer majd lehullik a függöny. Igaz, taps nem lesz, de nem is fog hiányozni.

Tegnap kimentem a konyhába kicsit rendet rakni. S akkor ráesett a pillantásom a gyümölcsös kosárra. Egy szép nagy szőlőfürt volt benne, szinte ébenfekete színben. Elgondolkodva néztem rá, mert tudatosult bennem, hogy ez az utolsó üzenete a koraősznek, itt maradt néma tanúja egy szebb, színesebb világnak. Bele kell törődnünk, most az ősz mást jelent, mint eddigi életünkben.

A napokban volt egy sokkoló élményem is. El kellett szaladnom a boltba, s döbbenet láttam a majdnem teljesen üres utcát fényes nappal, s a boltot, amelyben én voltam a vevő. Óhatatlanul eszembe jutott a temető csendje, a helyzet rendkívülisége. De úrrá kell lennünk a rossz gondolatokon, most a túlélésre kell koncentrálnunk.

De nem szabad elfelejteni azokat, akik kórházban küzdenek meggyengült tüdejükkel a gyógyulásért. Egy barátunk nagybetegen fekszik Veszprém-ben, szívproblémával. Az intenzív ajtaja előtt ő áll, de nem azért, mert covidos is lett, hanem éppen azért, hogy el ne kapja, ha kijön óvatlanul a kórteremből. Naponta beszélünk vele, és próbáljuk tartani benne a lelket.

Mi lehet a mi vigaszunk? Gondoljunk Kosztolányi Dezső *Hajnali részegség* című versére, amelyben a legszebb vigasztalás olvasható az utolsó sorokban.

Nézd csak, tudom, hogy nincsen mibe hinni
s azt is tudom, hogy el kell mennem innen.
de pattanó szívem feszítve húrnak,
dalolni kezdtem ekkor az azúrnak,
annak, kiről nem tudja senki, hol van,
annak, kit nem lelek se most, se holtan.
Bizony, ma már, hogy izmaim lazúlnak,
úgy érzem én, barátom, hogy a porban,
hol lelkek és göröngyök közt botoltam,
mégis csak egy nagy, ismeretlen úrnak
vendége voltam.

Valentini Zsuzsa

Munkarendváltozás és ünnepnapok a 2021. évben

Már hozzászoktunk, hogy egy kicsit minden évben átalakul az ünnepek körüli munkarend. Nem kivétel ez alól a 2021-es esztendő sem. A 2021. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről szól a 14/2020. 8 V.13-as számú ITM rendelet, mely minden munkáltatóra kiterjed. A rendelet 2021. január 1. napjától hatályos.

A 2021. évi munkaszüneti napok között a hagyományos naptári szerinti munkarendtől való eltérés a következő:

2021. december 11. szombat munkanap

2021. december 24. szombat pihenőnap

Nézzük mindezt egy áttekinthető táblázat formájában!

Munkarendváltozások és ünnepnapok 2021-ben				
	Január 1. péntek	Új év napja	Pihenőnap (3 napos hétvége)	
	Március 15. hétfő	Nemzeti ünnep	Pihenőnap (3 napos hétvége)	
	Április 2. péntek	Nagypéntek	Pihenőnap	
	Április 5. hétfő	Húsvét	Pihenőnap (4 napos hétvége)	
	Május 1. szombat	A munka ünnepe	Hétfő	
	Május 24. hétfő	Pünkösd	Pihenőnap (3 napos hétvége)	
	Augusztus 20. péntek	Az államalapítás ünnepe	Pihenőnap (3 napos hétvége)	
	Október 23. szombat	Az 1956-os forradalom ünnepe	Hétfő	
	November 1. hétfő	Mindenszentek	Pihenőnap (3 napos hétvége)	
	December 11. szombat	Munkanap	Áthelyezett munkanap	
	December 24. péntek	Szenteste	Pihenőnap	
	December 25. szombat	Karácsony	Hétfő	
	December 26. vasárnap	Karácsony	Hétfő (3 napos hétvége)	
	2022. január 1. szombat	Új év napja	Hétfő	

Forrás: <https://www.rsm.hu/blog/2020/10/2021-evi-munkaszuneti-napok-es-athelyezett-munkanapok-igy-tervezzen>
(Pentz Edina írása)

Összeállította: **Varga Ákos**
andragógus – személyügyi szervező
szakvizsgázott okleveles szociálpolitikus

Megtekinthető a kéményseprők 2021-es sormunkaterve

Veszprém Megyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság
06-88/620-800
06-20/413-8599

Elkészítette és kiadta 2021. évi sormunkatervét a katasztrófavédelem kéményseprőipari szervezete. A tizenhét megyét átfogó ellátási területen megyei bontásban, településenként látható, hol, melyik hónapban végzik kötelező tűzmelegelőző munkájukat a kéményseprők. A pontos időpontról tizenöt nappal a munkát megelőzően minden társasházi lakóközösség külön értesítőt kap.

A katasztrófavédelem hivatalos honlapja mellett hamarosan egyre több önkormányzat honlapján is olvasható az erről szóló tájékoztatás, hiszen a katasztrófavédelem kéményseprőipari szervezete december 4-én eljuttatta ezeket a terveket az ellátási területéhez tartozó valamennyi, a sormunkában érintett település polgármesteréhez.

Fontos azonban tudni, hogy a kéményseprők nem érkeznek automatikusan minden házhoz. A családi házas kistelepüléseken és a városi egy lakásos ingatlanokban élőket a tulajdonos hívása nyomán keresik fel. Nekik tehát időpontot kell egyeztetniük ahhoz, hogy a törvényben előírt gyakoriság szerint, ingyenesen felülvizsgálják náluk az ingatlan égéstermék-elvezetőit.

Foglaljon időpontot online, illetve tekintse meg a 2021. évi sormunkatervet!

Online időpontfoglalás:

<https://kemenysepres.katasztrofavedelem.hu/ugyfelszolgalat>

Fotó: BM OKF

Véget ért az emlékév

Gróf Széchenyi Ödön emléktáblájának megkoszorúzásával és zászlószalag-adományozással december tizenegyedikén véget ért a hivatásos tűzoltóság megalakulásának százötvenedik évfordulója alkalmából tartott emlékév.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság aulájában tavaly, gróf Széchenyi Ödön születésének száznyolcvanadik évfordulója alkalmából felavatott emléktáblát **Zsinka András**, a Belügyminisztérium személyügyi helyettes államtitkára és **dr. Góra Zoltán** tűzoltó vezérőrnagy, országos katasztrófavédelmi főigazgató koszorúzta meg. Az ünnepségen a főigazgató három helyettese, a szervezet hivatalvezetője és humánszolgálat-vezetője vett részt.

Ezt követően – online közvetítés segítségével bevonva a megyei és a fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóságokat, a Katasztrófavédelmi Oktatási Központot és a Gazdasági Ellátó Központot – a helyettes államtitkár átadta a főigazgatónak a belügyminiszter adományozó oklevelét: **dr. Pintér Sándor** a hivatásos tűzoltóság megalakulásának százötvenedik évfordulója alkalmából zászlószalagot adományozott a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság részére. Mindezek után Zsinka András elhelyezte a szalagot a főigazgatóság csapatszálóján.

Köszöntőjében a helyettes államtitkár a Belügyminisztérium vezetése nevében köszöntötte a katasztrófavédelem szer-

vezetét. Mint Zsinka András fogalmazott, egykori tűzoltó törzsszermesterként nagy öröm számára, hogy együtt hajthat fejet a szervezett tűzvédelmet megálmodó és létrehozó Széchenyi Ödön emléke előtt. Felidézte a tűzoltóság megalakulását, a korszikos jelentőségű jogszabályok létrehozását és hozzátette, az azokban foglaltak a tűzoltók által váltak élővé, ők töltötték meg tartalommal az által, hogy hivatástudattal telve indultak, indulnak segíteni. A helyettes államtitkár kijelentette, bár a jelenlegi helyzetben alkalomhoz illő ünneplésre nincs mód, mégis meg kell állni és emlékezni kell a százötven év áldozatos munkájára, a nagy elődök tevékenységére, hiszen az ő munkásságuk mérföldkővet jelentett Magyarország biztonságában. Zsinka András hozzátette, a tűzoltók munkájukkal elérték, hogy hivatásukat mindig társadalmi elismerés övezi.

A tűzoltóság megalakulásának százötven éves évfordulója alkalmából Góra Zoltán főigazgató zászlószalagot adományozott a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ és a Gazdasági Ellátó Központ részére. A szalagot online közvetítés keretében a megyei igazgatók kötötték fel szervezetük csapatszálójára. Az ünnepségen elhangzott: az évforduló alkalmából az országos katasztrófavédelmi főigazgató a teljes személyi állományának emlékbankjegyet adományozott.

VESZÉLY ESETÉN HÍVJA A 112-T VAGY A 105-ÖT!

A „112” az Európai Unió tagállamainak a nap 24 órájában hívható segélyhívó száma, mely hívásával azonnali segítség kapható a készenléti szervektől (Rendőrség, Mentőszolgálat, Katasztrófavédelem). A 112-es segélyhívószámot közel 30 évvel ezelőtt az Európai Unió kezdeményezése alapján hozták létre azzal a céllal, hogy a bajbajutottaknak csak egy segélyhívószámot legyen szükséges megjegyezni függetlenül attól, hogy mentőt, tűzoltót vagy rendőrt szeretnének hívni.

Gyümölcsfák nevelése

Kiskertekben sokfelé található egy-egy elpottyantott magból kikelt kis *magcsemete*. Sokszor gazdája azt sem tudja, miféle gyümölcsnek a csemetéjéről van szó, nem ismervén egyszerűen kikapálja, noha lehet, hogy pont ilyen fajtát tervez ültetni. Van, aki felismeri a magcsemetét, és ha kell, babusgatja, dédelgeti, azzal a céllal, hogy amikor eljön az ideje, beszemezze valamilyen jó, nemes fajtával. A legritkább az olyan eset, amikor az úgynevezett *köpött magból* kelt csemete éppen ott növekszik, ahová szánták.

Régebben, amikor még a vadra oltott alma és körte ültetése járt, nagy becsülete volt az erdőszéleken begyűjtött *vadalma*, *vadkörte* (vackor) gyümölcsének és a belőle nyert magnak is. Manapság már a vad alanyok helyett általánosan a *törpe alanyok* terjedtek el. A körtéket *vadbirsbe*, az almákat Angolhonban (East Malling) szelektált, *M4*, *M9*, *M27* alanyokra szemzik. Ezeket nem magról, hanem főképpen *bujtással* szaporítják. A csonthéjas gyümölcsfák azok, amelyek nevelésével házi szükségletre magunk is foglalatzkodhatunk. Így, ha *őszi barackot* szeretnénk nevelni, ehhez még a nyár folyamán gyűjtsük be a *vad őszi barackból* vagy *parasztbarackból* szerethető, megfelelő mennyiségű magot. A gyümölcs elfogyasztása után ezeket jól mossuk ki és szellős helyen alaposan szárítsuk meg, nehogy megpenészesedjenek. A szárítás után hűvös, szellős kamrában papír- vagy vászonzacskóban tároljuk. Még véletlenül se tegyük fóliazacskóba. Ugyanígy járunk el az *édes- és keserűmandulamag* szárításával és tárolásával.

A *kajszibarackoltvány* neveléséhez is használhatunk kimosott kajszibarackmagot, de ezen nyert alanyok nagy többsége nem jó tulajdonságú és ezért a rájuk oltott nemes gyümölcs élettartama sokszor megrövidül. A kajsziooltvány neveléséhez a legalkalmasabb alany a *veres* és a *lőszemű szilva* sarja – az ezekre az alanyokra oltott kajszik a leghosszabb életűek. Én *mirabolánszilvára* oltottam a kajszit. A szakirodalomból lehetett számítani a fák gyors növekedésére, de a fagyérzékenyséjük az eltelt három évtizedben nem alapozódott meg. Ellenben a vad gyökérsarjaktól csak folyamatos munkával tudok megszabadulni.

Szilvaalanynak is használhatjuk a mirabolánszilva magcsemetéjét. Ennek magja térségünkben könnyen beszerezhető; az erre oltott szilvafák ősszel későn fejezik be növekedésüket, s ezért különösen nyirkos fekvésben fagyérzékenyek. De ha az ilyen oltványt kissé szárazabb fekvésbe tesszük, ott már nem lesz annyira érzékeny a fagyra. Ha *Szent Julien szilvamagot* tudunk szerezni, az erre szemzett oltvány is minden körülmények között megfelelő lesz. Próbálkozhatunk különböző vad *duránci*, *aprószemű* szilvák magjaival is; különlegesen kis termetű szilvafát nevelhetünk, ha azt *kőkénymagoncra* oltjuk. Mindezek ismeretében azt a néhány szilvafát, amire szükségünk van, olthatjuk a kajszizhoz hasonlóan vörösszilvára vagy lőszemű szilvára is. Nehezebb döntés a megfelelő *nemes szilvafajta* kiválasztása. Régi *besztercei* fajtánk a lélektelen nagyüzemi termesztés hatására legyengült, a *sarkavírus* jelenléte miatt ültetését nem javaslom. Néha viszont igen kellemes meglepetést okozhat a „nemtudom” szilvafajták valamelyike, illetve megfelejtkeztünk a *ringlókról* is, ami igen hasznos házikerti gyümölcsünk lehet. Nem beszélve arról, hogy hosszú virágzási ideje miatt segíti a többi szilva megtermékenyülését is.

A magvak rétegezése

Ennek a munkának az ideje január közepe táján szokott eljönni. Házitáji szükségletre megfelel egy alul likas veder, melyen ha nem volna lyuk, ki kell lyukasztani. A rétegzéshez *mosott folyami homokra* van szükségünk, de *sóderből kirostált*, kavicsmentes homok is megfelel erre a célra. Először a homokból ujjnyi, 3-4 cm vastagságot teszünk a vödörünk aljába. Erre helyezzük a rendelkezésünkre álló magvakat. Úgy tesz-

szük le őket, hogy *lehetőleg ne érjenek egymáshoz*, majd tenyerünkkel letapogatva jöhet a következő réteg. Öt-hat réteggel már tele is a veder. *Dióból* 40-50 darab, *mandulából* 100-120 darab, *vadbarackból*, *szilvából* 120-140 fér el egy vederben. Az se baj, ha a veder nincs tele – fontos, hogy a tetejét legalább egy ujjnyi vastag réteg borítsa. Ha nem volt elég nedves a homok, azt kissé *öntözzük be* és a későbbiekben is *tartsuk ned-*

vesen. A vedret olyan helyre tegyük, ahol januárban 8-10, februárban 10-12, márciusban 12-15 °C a hőmérséklet. Jól szigetelt pincék erre a célra meg szoktak felelni. Az egész műveletet úgy sietessük vagy késleltessük (szellőztetéssel), hogy *március végére kiültethessük* a magvakat. Ehhez *őszi ásással* jól előkészített magágyra van szükség. Aki pedig a magvat eleve a *leendő fa helyére* szeretné elültetni, ott kell jól előkészített magágyat kialakítania.

Március vége felé, amint emelkedni fog a homok teteje, óvatosan kibontjuk, néhány magot megnézve láthatjuk, hogy mennyire halad a csírázás. Az ültetésre akkor kerüljön sor, amikor a csírák (gyököcskék) 1 cm-nél hosszabbak, de a 4 cm-t még nem haladták meg. A faiskolában, amikor a csírázó magvakat ültetésre kiszállítják, *lecsípi* a gyököcske végét, hogy *elágazó gyökeret* kaphassanak. Ha a kertünkben állandó helyre kívánjuk a magot ültetni, nem fontos a visszacsípés – a *szívgyökér* ilyenkor mélyre hatol és nagyon erős fánk lesz. De ha iskolázni akarjuk, hogy később ültessük állandó helyére, jól tesszük, ha kicsit lecsípünk belőle. Az apróbb magvakat 4-5 cm, a mandulát, őszi barackot 5-6 cm, míg a diót 6-8 cm mélyre tegyük. – Drága nagyapámtól tanultam, hogy a *diómagonc* alá egy arasznyiival egy *cserépdarabot* ástott, mondván, hogy a gyökerek szélesebben ágazzanak el. A mai napig hatalmasak ezek a fák. – Egymástól való távolságuk 20-25 cm legyen, hogy a nyári szemzéshez hozzáférhetőek legyenek. Állandó helyre vetéskor ne egyet, hanem 3-4 csírázó magvat tegyünk, egymástól arasznyi kötésben, és szemzéskor vagy annak eredése után a legmegfelelőbbet hagyjuk meg a helyén. Természetesen a kis csemeték helyét *vékony karóval jelöljük meg*, gondosan *feliratozzuk*, nehogy véletlenül eltapossuk vagy kikapáljuk.

Az otthoni kertünkben előállított oltványt eladni, *elajándékozni hivatalosan nem szabad*, csak a saját szükségletünket elégíthetjük ki vele.

Bollók Ferenc

A kincsesládika

Tiszán innen, Dunán túl élt Csontos Jóska takaros feleségével és hét apró-cseprő gyermekével. Volt egy talpalatnyi földje is a Csipke-patakon túl, mely az egész családot ellátta élelemmel. Történt egy reggel, hogy Jóska egy körtefa csemétét akart elültetni a földje sarkába.

– Megásom a gödröt ennek a fának, ebédre ígérem itthon leszek – szölt vissza az ajtóból.

Igen jól haladt a munkával, ám egyszer csak az ásó hegye valami keménybe ütközött. Letisztogatta róla a földet, hát uramfia! Nem más volt az, mint egy vaspántos láda fedele.

„Csak nem valami elrejtett kincsre bukkantam?”

Torkában dobogott a szíve Jóska az izgalomtól. Elképzelte, mekkora gazdagság hullott az ölébe. Megkocogtatta az ásó nyelével a deszkákat, s belülről csilingelés volt a válasz.

„Kincs ez, nem vitás!”

Hanem ahogy nőtt a bizonyosság, úgy nőtt Csontos Jóska szívében a kétség.

„Hej, csuda dolog ez, de mit mondok majd az embereknek, honnan a gazdagság? Még azt gondolják, loptam, s börtönbe vetnek érte! Szegény Róza és a gyerekek koldusbotra jutnak miattam!”

Annyira megrémült, hogy a kincsesládát már nem is áldásnak, hanem átoknak érezte. Felkapta a lapátot, s elkezdte visszahányi a gödörbe a földet. Közben tanakodott.

„Mire való ez a nagy riadalom? Ha csak óvatosan, apránként nyúlok a kincshez, nem lesz baj.

Egy-egy tallértől senki sem foghat gyanút.”

Miután így megnyugtatta magát, megint kifelé kezdte termelni a földet. Félig kiszabadította a ládát, s megpillantotta rajta a rozsdás lakatot is. Akkor villant az eszébe, hogy a minap látták a környéken Sós Pistát és zsvány bandáját.

„Mi van, ha övük ez a láda, és majd visszatérnek érte? Ha látják, hogy a kincs megfogyatkozott, szörnyű bosszút állnak. Jaj, akkor szegény fejemnek, jaj, az egész családomnak!”

Olyan sebesen kezdte Jóska behányi a gödörbe a földet, mintha a zsványok máris a háta mögött állnának. Fertály óra múlva a láda is, gödör is eltűnt. Éppen delet harangoztak, mikor kicsit távolabb ismét munkához látott.

„Ajjaj, ebédre ígérem, hogy otthon leszek, ám mire végzek, öreg este lesz. Mit mondok majd az asszonynak? Csakis az igazat. Okos asszony a Róza, belátja majd, hogy nem nyúlhatunk a kincshez. Ott van Ali Baba története is...! Meg fogja Róza ezt érteni!”

Ezt hajtogatta magában Csontos Jóska, ám közben érezte, hogy nem úgy lesz mégse.

„Jaj, dehogy érti meg! Maga fogja holnap a ládát kiásni! Aztán eldicsekszik a szerencsénkkel, Sós Pista meg hurkot köt a nyakunkra! Legjobb, ha most rögtön magam vetek véget az életemnek! Akkor talán Róza és a gyerekek megmenekülnek!”

Így történt, hogy Jóska, miután megásolta az újabb gödört, fogta magát, és belé heveredett. Kezdte magára húzni a földet, közben azonban így okoskodott.

„Ugyan, miért ne vethetnék legalább egy pillantást arra az elátkozott kincsre? Nem halhatok meg úgy, hogy nem is láttam!”

Feltápaszkodott hát, és harmadszor is kiásta a ládikát a földből. Kiemelte a gödör aljáról a napfényre, leverte a lakatot, és a láda tartalma végre feltárult.

Bizony nem erre a látványra számított. Tányér, kanál és

bögre hevert a láda alján, mind olcsó szürke bádóg. Egy kard törött pengéje, egy puská csappantyúja, golyók, és egy löporos szaru. Nem kincsesládika volt ez, hanem egy öreg katonaláda.

Jóskából egyszeriben kitört a nevetés. A földön fetrengve, könyveit potyogtatva, levegő után kapkodva hahotázott. Már csak azt nem értette, miként kerülhetett ez a holmi a föld alá. Letérdelt a láda elé, és kibogarásztta az oldalára festett cirkalmas betűket:

„Csontos Péter, az Úr 1809-ik esztendejében”

Nagyapjának neve, és egy réges-régi évszám! Jóska lehuntya a szemét, és az emlékek szárnyán visszarepült harminc esztendő. Kisgyermek volt, nagyapja pedig odakinn üldögélt a tornácon. Megrángatta az öreg nadrágszárát, s kérte, hogy meséljen neki.

– Mondd el, hogyan verekedtél meg Napóleonnal!

– Azt nem lehet – dörmögte a nagyapja. – Tudod, Józsikám, nincs a világon szörnyűbb dolog, mint a háború. Mert nem az a dolgunk itt a földön, hogy mások életére törjünk, hanem, hogy új életet teremtsünk. Fákat ültessünk, gyerekeket neveljünk. Ez ad az embernek boldogságot. Én, fiam, mikor a harcmezőről hazatértem, valamennyi emlékemet a háborúról mélyen eltemettem.

Csontos Jóska tisztán látta maga előtt nagyapja komor arcát, és most már mindent megértett.

Mikor végre hazaért, a gyerekek visongva szaladtak elébe. Ő mindegyiknek megsimogatta a buksi fejét. Körbe ülték a nagyasztalt, és Jóska elmesélte, hogy s mint volt. A gyerekek tátott szájjal hallgatták.

– Aztán miféle kincsre lelt abban a ládában, édesapa?

– Maga a láda volt a kincs – felelte mosolyogva – Mert tudjátok, az a láda eszembe juttatta, hogy mi az én dolgom és céloom ezen a világon. Az pedig nem más, minthogy ti boldogságban, békében élhessetek. Hát mondjátok, boldogok vagytok-e?

– Azok vagyunk, édesapa – felelték kórusban.

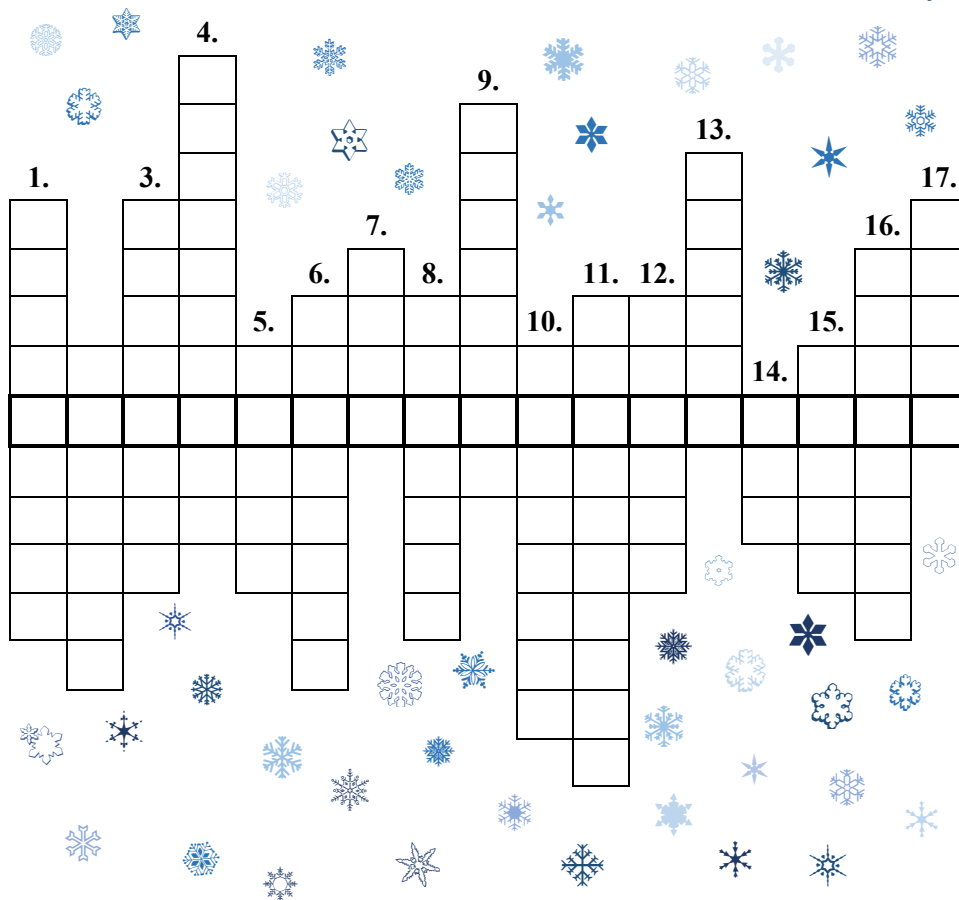
Csontos Jóska elégedetten bólintott, és azt mondta csöndesen:

– Akkor boldog vagyok magam is.

TÉLVÍZ IDEJÉN

Készítette:
Pulai Istvánné
és Pulai Anna

1. A Tüskevárbán Matula véleménye Tutajosról: „Felsőbb osztályba léphet”. Melyik ez az osztály Tutajos számára?
2. Disznótoros finomság sültve, de füstölten is!
3. „Se nem teleszkóp, se nem optikus, hanem ... és látószerekészítő” – olvashatjuk Móra Ferenc Kincskereső kisködmön című könyvében.
4. „Ha ... Vince, tele lesz a pince.”
5. Télen füstölnek, húsvétkor megeszik.
6. A telet is nálunk töltő, pompás színekben csillogó, halevő kis szárnyas.
7. „... subával, guba gubával.”
8. ... az öreg bányász Móra Ferenc Kincskereső kisködmönjében.
9. „Halász, vadász, ..., üres tarisznyában kotorász.”
10. Akkor finom ez a füstölt, ha úgy szalad benne a kés, akár a vajban.
11. A tajga költőmadara, nálunk szinte minden télen megfigyelhető; inváziós években több század csapatait láthatjuk. Jellegzetes a színe és a bőbitája
12. „... elől jár, a nyomán február.”
13. Kék gyümölcs, akkor ehető, ha megcsípte a dér.
14. Sütemény hozzávalója, madarak elesége, sok ember „tömegnövelője”.
15. „Ha újév ... világos, nem lesz a termés hiányos.”
16. Téli ablaküvegen „nyílhat” ez a „növény”.
17. Abálják, darabolják, keverik, fűszerezik, betöltik, megsütik, majd melegen, de hidegen is megeszik!

Bayer Emil: Újév hajnalán

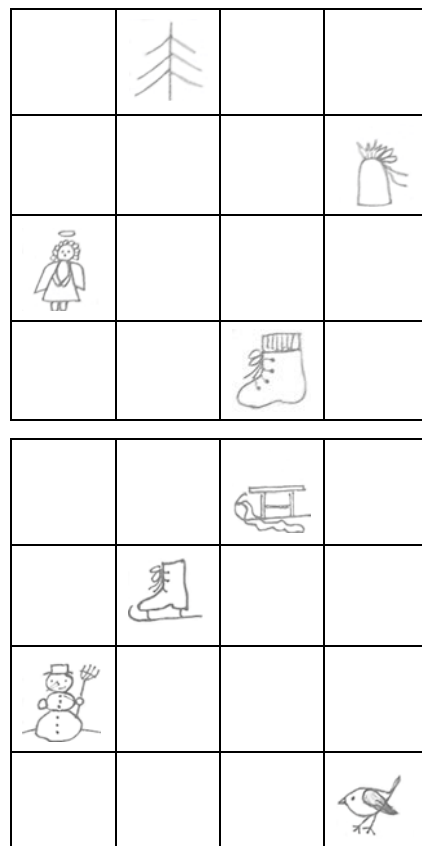
Szikrázik a hó, ragyog a fény;
Boldog vagyok Isten tenyerén...
S mégis, Testvéreim: aggódom én...
Túl sok a könny, a fájdalom és a bánat,
A Béke magára egyre várat
Viharban hajónk az Élet tengerén.

Mindenhatónk! Újra kérek,
Szüntelen könyörgök néked:
Hát adj, ó, adj végre békét nekünk,
A kik harcolunk, küzdünk, szenvedünk...
Kérve kérünk: mentsd meg az emberiséget,
S add, hogy szívből tudjunk imádni Téged...

(1992. január 1.)

KÉPES SUDOKU

Szállítás napja	A hulladék típusa
Január 5. (kedd)	Kommunális
Január 8. (péntek)	Fenyő
Január 12. (kedd)	Kommunális
Január 19. (kedd)	Kommunális
Január 22. (péntek)	Fenyő
Január 25. (hétfő)	Szelektív: papír, műanyag és üveg
Január 26. (kedd)	Kommunális

A vasútvonaltól a Balaton-partig

Szállítás napja	A hulladék típusa
Január 5. (kedd)	Kommunális
Január 8. (péntek)	Fenyő
Január 12. (kedd)	Kommunális
Január 19. (kedd)	Kommunális
Január 22. (péntek)	Fenyő
Január 25. (hétfő)	Szelektív: papír, műanyag és üveg
Január 26. (kedd)	Kommunális

Zsákos szemétszállítással érintett területek

Soós-hegy: a 447/3. hrsz.-tól és a Szép Juhászné utcától északra.

Árvéti helyszín: Bajcsy-Zsilinszky utca.

Tiker-völgy: a Schédl utca – Margit utca – Erdőalja utca közötti terület, a Tiker utcával határolva.

Árvéti helyszín: Schédl utca, Margit utca, Erdőalja utca.

Kommunális zsák: 508.- Ft/db
Biológiailag lebomló „zöldhulladékos” zsák: 100.- Ft/db

Az ingatlanokon keletkezett avar és kerti hulladékot

2020. március 24-től TILOS égetni!

Gyűjtse inkább biológiailag lebomló zsákba, vagy komposztáljon!

A zsákokat a következő helyeken tudják megvásárolni

Gazdabolt

8174 Balatonkenese, Fő u. 45.

Hétfő – péntek: 8:00 – 16:00

Szombat: 8:00 – 13:00

„Vegyeske” papír, írószerszám, nyomtatvány, újság, könyv

8174 Balatonkenese, Széchenyi u. 2.

Hétfő – péntek: 7:30 – 16:00

Szombat: 7:30 – 12:00

Vasárnap: zárva

VILLKER Bolt

8174 Balatonkenese, Szilágyi E. u. 15.

Hétfő – péntek: 7:30 – 16:00

Szombat: 8:00 – 12:00

Vasárnap: zárva

A közterületen lévő hulladéktárolók

NEM

KOMMUNÁLIS

SZEMÉLTÁROLÁSÁRA

VANNAK!

Bírság helyett

vásároljon

erre szolgáló zsákokat,

így szabályosan

szállítják el

hulladékát!

Kommunális hulladék kezelése

Természetes személy, ingatlanhasználó a vegyes hulladékot zárt, szabványos gyűjtőedényben köteles összegyűjteni és a megadott szállítási napon a közszolgáltatónak elszállításra átadni. A szokásos mennyiségen felül, nem rendszeresen keletkező hulladék eseti összegyűjtésére – **díj fizetése mellett – a közszolgáltató által biztosított emblémázott, 110 literes gyűjtőzsák** vehető igénybe.

Zöldhulladék kezelése

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014.(XII.31.) Kormányrendelet alapján a zöldhulladékot a képződés helyén, szabványos, külön erre a célra rendszeresített **gyűjtőedényben** vagy – **külön térítési díjért – „SIÓKOM NONPROFIT Kft.” feliratos, biológiailag lebomló hulladékgyűjtő zsákban** kell gyűjteni, kivéve, ha a zöldhulladékot házi- vagy komposztálják.

Az ingatlanhasználó a zöldhulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőedényt vagy gyűjtőzsákot kizárólag az elszállítás napján, az ingatlan előtti közterületre helyezheti ki. A nyereséket és egyéb, zsákban nem elhelyezhető zöldhulladékot egy méter hosszúságúra vágva, kötegelve kérjük kihelyezni.

A szolgáltató kizárólag

a fent említett módon kihelyezett zöldhulladékot szállítja el!

Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés

A természetes személy, ingatlanhasználó az ingatlanon keletkezett települési hulladékból elkülönítetten gyűjti a papírt, az üveget, továbbá a műanyag anyagú, **újrahasznosítható hulladékokat**, és a közszolgáltató által **ingyenesen biztosított**, az elkülönített gyűjtésre utaló jelzéssel ellátott **gyűjtőzsákban** adja át a közszolgáltatónak.

A zsákokat a szolgáltató folyamatosan pótolja. A nagyobb papírhulladékot az ingatlanhasználó a gyűjtőedény mellé kihelyezve, kikapitva, kötegelve adja át.

A közszolgáltató a szelektív hulladékot **havi egy alkalommal gyűjti be és szállítja el**, az előre megadott időpontokban.

Az ingatlanhasználó a szelektív hulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőzsákot az elszállítás napján, kizárólag **az ingatlan előtti közterületre** helyezheti ki.

Amennyiben a szelektív gyűjtőzsákban a fentiekben felsorolt hulladékon kívül más jellegű hulladék is található, a közszolgáltató a hulladék elszállítását megtagadja.

Lomtalanítás – évente egy alkalommal

Mindenkinek külön kell kihívnia a házhoz a szolgáltatót.

Március-október hónapok között, a hónapok 4. keddjén

van mód a lomtalanításra. Erről minden hónap 15.

napjáig kell egyeztetni a szolgáltatóval:

06-84/503-200 /szállítás.

- A lomok mennyisége a 2 m³-t nem haladhatja meg.
- Az ingatlanhasználó nem rendelkezhet **hátrálékkal**
- Csak és **kizárólag lom kerülhet kihelyezésre**, veszélyes hulladék, festék, gumi, pala, tv, építési törmelék stb. nem kerül elszállításra.
- Az ingatlanhasználó a lomokat kizárólag **a fenti módon leegyeztetett elszállítási napon**, az ingatlana előtti közterületre helyezheti ki.

HULLADÉKSZÁLLÍTÓNK:

SIÓKOM NONPROFIT KFT.

Cím: 8600 Siófok, Papföldi út 3.

Telefon: 84/503-200; Fax: 84/503-010

E-mail: siokom@siokom.hu

A hulladékot a szállítási napon reggel 7 óráig kell az ingatlan előtti közterületre kihelyezni.

A későn kihelyezett gyűjtőedény ürítését a közszolgáltató nem köteles pótolni!

REJTVÉNY

Télvíz idején – 27. oldal

Boldogasszony hava

1. Téli berek	9. Madarász
2. Kolbász	10. Szalonna
3. Égbelátó	11. Csonttollú
4. Megcsordul	12. Január
5. Sonka	13. Kőkény
6. Jégmadár	14. Háj
7. Suba	15. Napja
8. Küsmödi	16. Jégvirág
	17. Hurka

Legyen az Ön fotója a

**Balatonkenesei
Hírlap**

borítóján
vagy oldalain!
Várjuk képeit!

balatonkenesehirap@gmail.com

Otthon van és fáj a lába?
Hívjon, s megyek otthonába!
Gy.o.gy.pedikűr, P. Szilvia
Bejelentkezés: 06 30/619-96-62

Fekete Gyémánt Szépségszalon

Férfi, női és gyermekfodrászat.
TC Jaguar meleg ollós hajvá-
gás, pedikűr, győgypedikűr, ma-
nikűr, műköröm, gél lakkozás,
kozmetika. Szeretettel várom a
kedves vendégeket! Balatonke-
nese, Kikötő u. 2-4.
Igény esetén házhoz megyek.
Zimmermann Szilvia
06 20/363-57-80,
06 20/241-54-95

Jambrik Mihály
szobafestő-mázoló,
külső-belső felújítási munkák.
Tel.: +36 30/286-07-20

**Vállalom veszélyes fák
kivágását,**
visszavágását,
teljes eltakarítással,
számlaképesen.
06 70/411-6683
Az árajánlat díjmentes!

APRÓ- HIRDETÉSEK

**LAKÁS, HÁZ, TELEK ELADÓ, KIADÓ
KERES**

▪ **Kiadó garázst keresek!**
Tel.: +3630/2043-900

ÁLLÁS

▪ **A Generali Biztosító** érettségivel rendel-
kező munkatársakat keres. Jelentkezni Réz-
műves Károlynál, a +36-20/961-8473 tele-
fonszámon lehet. – Boldog új évet kívánok
mindenkinek!

ELADNA, VENNE

▪ **Eladó:** redőnytökös 3-as ablakhoz való jó álla-
potú redőny hengerrel együtt, vaskerekű vas-
talicska, Samsung tv 50 cm képátlóval, Philips
tv 40 cm-es, új DVD és Mp3 lejátszó hordoz-
ható, hordtáskával, Sharp hifitorony 100 w-os
hangfalakkal, újszerű állapotban, 2 db neore-
neszánsz szekrény, ónémet szalonasztal. Ér-
deklődni: Balatonkenese, Kossuth utca 38/a.

▪ **Anyagáron eladó** kisteherautóra vagy nagy-
méretű utánfutóra való, vadonatúj, gyalult, fes-
tett fényő magasító. Mérete: 255x170 cm és 50
cm magas. Ugyanitt vegyesüzeműű kályha ol-
csón eladó. Érdeklődni: Balatonkenese, Kos-
suth L. utca 38/a.

Hirdessen a Balatonkenesei Hírlapban!

Hirdetési méretek és árak:

Teljes oldal, A/4-es méret:	20.000.- Ft
Fél oldal, 12,5 cm x 18 cm:	10.000.- Ft
Negyed oldal (álló vagy fekvő) 8,5 cm X 12,5 cm vagy 12,5 cm x 8,8 cm, tájolástól függően:	5.000.- Ft
Új! Nyolcad oldal (álló vagy fekvő) 8 cm X 6 cm vagy 6 cm x 8 cm, tájolástól függően:	2.500.- Ft
Névjegy méretű (álló vagy fekvő) 5 cm x 8,5 cm vagy 8,5 cm x 5 cm, tájolástól függően:	2.000.- Ft
Lap alján vagy tetején elhelyezett csík, 18 cm x 2,5 cm:	1.000.- Ft
Apróhirdetés:	100.- Ft
Keretes apróhirdetés:	200.- Ft
Kiemelt apróhirdetés ábrával:	300.- Ft

**Ha egy évre előre rendezi hirdetése díját,
tizenegy hónapot fizet,
a tizenkettediket ajándékba adjuk!**

**Hirdetését minden hónap 15. napjáig
tudja leadni és fizetni a Kultúra Házában,
így a következő havi lapszámban megjelenhet.
A hirdetésre rendelkezésre álló oldalaink fekete-fehérek.**

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK, TELEFONSZÁMOK

POLGÁRMESTERI HIVATAL

8174 Balatonkenese, Béri Balogh Ádám tér 1.
Telefon: 88/481-088; 88/481-087
Fax: 88/481-741
E-mail: hivatal@balatonkenese.hu
www.balatonkenese.hu

Az Igazgatási és a Pénzügyi Csoport

ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, szerda: 8:00-15:30
Péntek: 8:00-12:00

Pénztári órák időpontja:

Hétfő, szerda: 9:30-12:00 és 13:00-15:00

A Műszaki csoport ügyfélfogadási ideje:

Hétfő, péntek: 8:00-12:00
Szerda: 8:00-15:30

A Polgármesteri ügyfélfogadási ideje

(előzetes bejelentkezéssel):
Kedd: 8:00-12:00

A Jegyző ügyfélfogadási ideje

(előzetes bejelentkezéssel):
Szerda: 8:00-12:00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONFÜZFŐ

8184 Balatonfüzfő, Nike körút 1.
Telefon: 88/596-907; 88/550-294;
88/550-293; 88/550-295; 88/550-266
Fax: 88/596-902 – E-mail:
balatonfuzfo.komanyablak@veszprem.gov.hu
http://komanyablak.hu

Ügyfélfogadás:

Hétfő: 7:00-17:00
Kedd, szerda, péntek: 8:00-12:00
Csütörtök: 8:00-18:00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONALMÁDI

8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.
Telefon: 88/550-264; 88/550-537;
88/550-265; 88/550-536
Fax: 88/550-810
balatonalmadi.komanyablak@veszprem.gov.hu
http://komanyablak.hu

Ügyfélfogadás:

Hétfő: 7:00-17:00
Kedd, szerda: 8:00-16:00
Csütörtök: 8:00-18:00
Péntek: 8:00-13:00

HATÓSÁGI ÉS GYÁMÜGYI OSZTÁLY

8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 32.
Telefon: 88/550-718
Fax: 88/550-809
balatonalmadi.hatosag@veszprem.gov.hu
balatonalmadi.gyamugy@veszprem.gov.hu

Ügyfélfogadás:

Hétfő, szerda, csütörtök: 8:00-16:30
Péntek: 8:00-13:00

FOGLALKOZTATÁSI OSZTÁLY

8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 44.
Telefon: 88/550-721
Fax: 88/550-811
veszprembalatonalmadijh-mk@lab.hu
balatonalmadi.foglalkoztatasi@veszprem.gov.hu

Ügyfélfogadás:

Hétfő, szerda, csütörtök: 8:00-14:00
Péntek: 8:00-12:00

VÁROSGONDNOKSÁG

8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
88/481-650 és 06 30/320-51-02

RENDŐRSÉG

8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 7.
88/584-970; 584-971

VÍZIRENDŐRSÉG

8600 Siófok, Mártírok útja 5.
84/310-712

POLGÁRŐRSÉG

06 30/621-58-71

Ha aktuális szabálytalanságot észlelnék,
a **KÖZTERÜLET-FELÜGYELET**
minden nap 7:00 órától 22:00 óráig hív-
ható: 06 30/225-94-45

KÖZVILÁGÍTÁSI HIBA BEJELENTÉSE Fényforrás Kft.

Telefon: 06 70/408-69-08
E-mail: fenyforraskft@gmail.com
https://kozvilhiba.hu/

ORVOSI ÜGYELET

Balatonalmádi, Petőfi Sándor u. 2-4.
Telefon: 88/412-104

HÁZIORVOSI ELLÁTÁS

Dr. Saáry István Egészségház –
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 3.

1. sz. körzet

Dr. Némethi Sándor – 06 30/432-16-55
Rendelő száma: 88/481-340

Rendelési idő:

Hétfő, kedd: 12:30-16:00
Szerda-péntek: 8:30-12:00

Terhstanácsadás: kedd: 11:30-12:30

2. sz. körzet

Dr. Détár Bianka – 06 70/774-20-00

Rendelési idő:

Hétfő: 10:30-12:00
Kedd: 8:00-10:30

Szerda: 14:00-16:00

Csütörtök: 12:00-14:00

Péntek: 10:30-12:00

SZAKÁPOLÓI SZOLGÁLAT

8174 Balatonkenese, Táncsics u. 16.
06 20/950-88-05 és 06 70/379-04-29

GYERMEKORVOSI KÖRZET

8174 Balatonkenese, Óvoda u. 8.
Dr. Meláth Viola – 06 70/315-79-65

Rendelési idő:

Hétfő, szerda, péntek: 10:00-12:00
Kedd, csütörtök: 13:00-15:00

Tanácsadás:

Kedd, csütörtök: 12:00-13:00

FOGORVOSI KÖRZET

Előzetes bejelentkezés alapján
8174 Balatonkenese, Óvoda u. 8.
ER-Dent 3000 Kft. – Dr. Gyűrűs Ervin
Rendelő száma: 88/491-683

(rendelési időben hívható)

Rendelési idő:

Hétfő, csütörtök: 11:00-17:00
Kedd, szerda, péntek: 8:00-13:30

ÁLLATORVOS

8174 Balatonkenese, Gyógyszertár u. 2.
Dr. Zoltán Levente – 06 70/436-50-79

Rendelési idő:

Hétfő: 18:00-19:00
Kedd-péntek: 17:00-19:00

TÁTORJÁN GYÓGYSZERTÁR

8174 Balatonkenese, Fő u. 23. 88/481-283

Nyitvatartás:

június 1. – augusztus 31. között:
Hétfő-vasárnap: 8:00-19:00
szeptember 1. – május 31. között:
Hétfő-péntek: 8:00-18:00

REFORMÁTUS LELKÉSZI HIVATAL

8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 1.
88/481-348

RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HIVATAL

8174 Balatonkenese, Táncsics u. 10.
88/481-146

VASÚTÁLLOMÁS

8174 Balatonkenese, Balatoni út 4.
MÁVDIREKT: 06-1/3-49-49-49

HAJÓÁLLOMÁS

8174 Balatonkenese, Kikötő u. 7-47.
Telefon: 88/482-100
Internet: balatonihajozas.hu

BALATONKENESEI HÍRLAP

Balatonkenese Város Önkormányzatának havilapja
Polgármester: Jurcsó János

Alapító szerkesztők:

1913 – Czákó Gyula

1990 – Kürthy Lajos, Taródi Flink Kornél

Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal, 8174 Balatonkenese, Béri B. Ádám tér 1.

Telefon/fax: 88/481-088; 88/481-087

www.balatonkenese.hu/balatonkenesei-hirlap/

E-mail: balatonkenesehirlap@gmail.com

Hirdetésfelvétel: Kultúra Háza, 8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.

Balatonkenesei Hírlap telefon: 30/837-18-53

Szerkesztő: Nagy Krisztina és Vasváry-Tóth Tibor

Kiadó: Balatonkenese Város Önkormányzata, Kulturális-, Oktatási-, Ifjúsági- és Sportbizottságának elnöke.

Készült: Tradeorg Nyomda, 8184 Balatonfűzfő-gyártelep, Szállás u. 4.

A BORÍTÓN: ZOMBORI DÓRA FOTÓJA

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK LAPZÁRTÁJA: JANUÁR 15.

Kérjük, az újságba szánt írásait, hirdetéseiket eddig az időpontig szívesked-
jenek eljuttatni hozzánk, ellenkező esetben már csak a következő számban kap-
hatnak helyet. Hirdetésfelvétel irásban: balatonkenesehirlap@gmail.com

A Balatonkenesei Hírlap Balatonkenese Város Önkormányzatának ingye-
nes kiadványa, ezért a szerzők műveikért díjazásban nem részesülnek.

A cikkek tartalmáért a szerzők (például az interjúban megszólalók) fe-
lelnek.

Beküldött kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség
a változtatás jogát fenntartja.

POSTA

Balatonkenese, Balatoni út 65.
88/481-300

Nyitvatartás:

Hétfő – péntek: 8:00-12:00 – 12:30-16:00

E.ON

Veszprém, Kossuth L. u. 6.

Aram – Észak-dunántúli régió

Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:

hétfő-péntek, 7:30-20:00 óra között.

Vezetékes telefonról: 06 40/220-220

Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-666

Általános hibabejelentés: 06 80/533-533

Földgáz – Közép-dunántúli régió

Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:

hétfő-péntek, 7:30-20:00 óra között.

Vezetékes telefonról: 06 40/444-000

Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-711

Általános hibabejelentés: 06 80/301-301

DRV Zrt. (víz)

Telefon munkanapokon 7.30-15.30,

csütörtökön 7.30-20.00: 06-80-240-240

Fax: 06 84/501-299

E-mail: ugyfelszolgalat@drv.hu

Levélcím: 8601 Siófok, Pf.: 888

Ügyfélszolgálat:

8600 Siófok, Fő u. 39/A.

Nyitvatartás:

Hétfő, szerda: 8:00-15:00

Kedd, péntek: 8:00-14:00

Csütörtök: 8:00-20:00

TÁTORJÁN SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ

8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.

88/482-943

IDŐSEK KLUBJA

8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943

Nyitvatartás: Hétfő-péntek: 7:30-16:00

KIPPKOPP ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

8174 Balatonkenese, Balatoni út 63.
88/574-802

PILINSZKY JÁNOS ÁLTALÁNOS

ISKOLA

ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 10.

88/481-844

www.pilinszkyiskola.hu

E-mail: titkar@kenisk.sulinet.hu

SPORTCSARNOK

06 30/275-93-59

KULTÚRA HÁZA

8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Telefon: 88/594-500

kulturahaza@balatonkenese.hu

Nyitvatartás:

Hétfő: 8:00-18:00

Kedd: 10:00-20:00

Szerda: 9:00-20:00

Csütörtök: 10:00-20:00

Péntek: 8:00-14:00

Szombat, vasárnap: rendezvények alatt

KÖNYVTÁR

8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 2.
Telefon: 88/574-980

E-mail: konyvtarkenese@gmail.com

Nyitvatartás:

Hétfő: ZÁRVA

Kedd: 10:00-16:00

Szerda: 10:00-16:00

Csütörtök: 10:00-16:00

Péntek: 10:00-17:00

Szombat (minden páros hét): 9:00-12:00

Vasárnap: ZÁRVA

TÁJHÁZ

8174 Balatonkenese, Kossuth u. 6.
Telefon: +36 88/594-500

+36 30/769-54-25

+36 30/512-50-98

tajhazbalatonkenese@gmail.com

Nyitvatartás:

Előzetes bejelentkezéssel látogatható,
valamint rendezvények ideje alatt.

TOURINFORM IRODA

8174 Balatonkenese, Kálvin J. tér 4.
88/657-700

balatonkenese@tourinform.hu

Nyitvatartás:

Kedd-péntek: 8:00-16:00

Szombat: 9:00-17:00

Vasárnap-hétfő: ZÁRVA

Mikulásvárás az óvodában

Szent Miklós követe érkezett

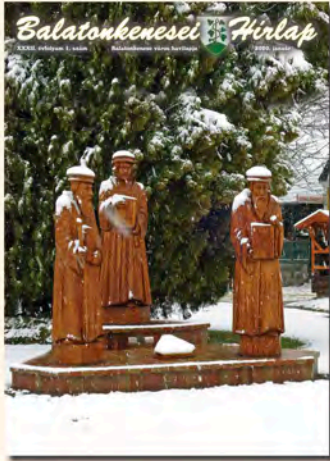

Balatonkenesei Hírlap 2020

2020
január

borító:
Németh Péter
lelkész
(Kálvin János tér)

szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
február

borító:
Zombori Dóra
(Soós hegy)

szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
március

borító:
Nagy Krisztina
(Az 1848-49-es
emlékmű)

szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
április

borító:
Tóth Barnabás
(Széchenyi park)

szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
május

borító:
Boór Ádám
(virágzó tátorján)

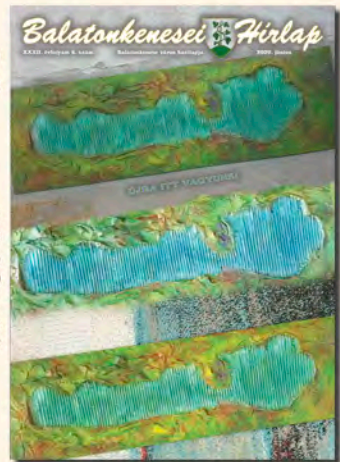
szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
június

borító:
Bokor Krisztina
(Balaton
paverpol alkotás)

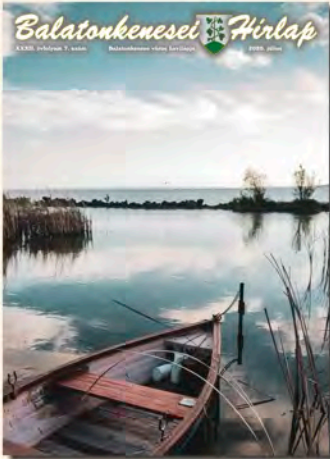
szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
július

borító:
Wéber Anna Júlia
(Balatoni kép)

szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
augusztus

borító:
Boór Ádám
(Kikötői sziklák)

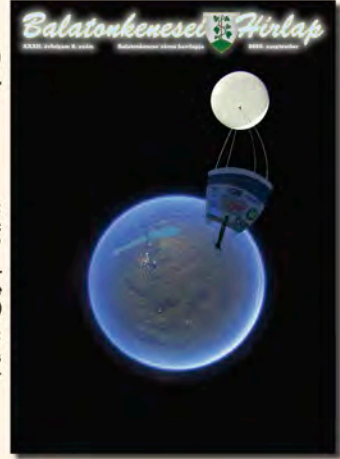
szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
szeptember

borító:
Ivanics Ferenc
& "Sztratosz Feri"
(a BCSE űrből ké-
szült felvétele
a Balatonról)

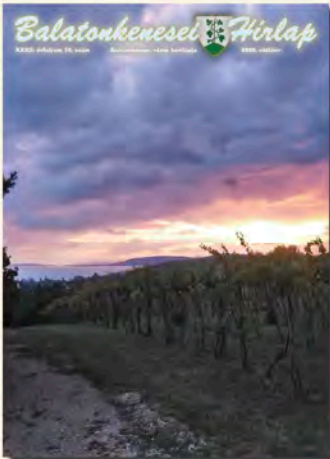
szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
október

borító:
Tóth István
(Kenesei szőlő)

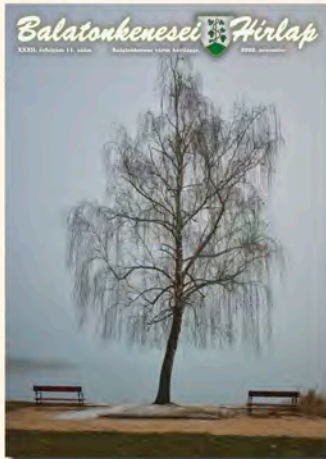
szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
november

borító:
Krizsóné Téli Fanni
(Balaton-part)

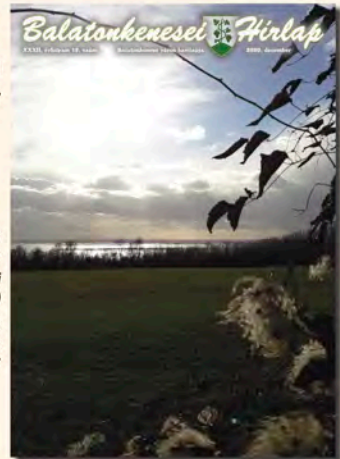
szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

2020
december

borító:
Papp Katalin
(a téli
Balatonkenese)

szerkesztő:
Nagy Krisztina és
Vasváry-Tóth Tibor

KIPPKOPP KALENDÁRIUM 2021

A képeket válogatta: Újfalusi-Hujber Zsófia
A szöveget Pulai Istvánné Képes Kalendáriumának felhasználásával
szerkesztette: Nagy Krisztina

Kippkopp Óvoda és Bölcsőde, Balatonkenese

Január

Boldogasszony hava

„Ha nincs fagy januárban,
meghozza azt majd március, április.”

1.: Újév napja

„Ha újév napja világos,
nem lesz a termés hiányos.”
Amit ezen a napon csinálunk, történik velünk,
az ismétlődik egész évben.

6.: Vízkereszt

„Ha vízkeresztkor megcseppen az esz,
abban az évben jól eszett a kereszt.”
E napon bontjuk le a karácsonyfát.

18.: Piroska napja

„Piroska napján ha fagy,
negyven napig el nem hagy.”

20.: Fábián, Sebestyén napja

Az első tavaszébredő nap. Megkezdődik a fák
nedvzivása, növekedése.

22.: Vince napja

„Ha megcsordul Vince, tele lesz a pince.”
Vince a szőlősgazdák védőszentje.

25.: Pál napja

„Pál fordulta hogyha tisztá,
böven terem mező, pusztá.”
Megfordul a tél, enyhébb napok következnek.
A medve is megfordul a barlangjában. A jó ter-
mes reményében a hagymás zacskót, tarisz-
nyát megfordítva akasztották vissza a helyére.

Május

Pünkösdi hava

1.: A munka ünnepe, májális

Ősi tavaszünnep, a májusiállítás napja.

2.: Anyák napja

4.: Flórián napja

A tűzoltók, kéményseprők, kovácsok patrónusa.

6.: Babevő János napja

Ilyenkor vetették a konyhakertben a hüvelyese-
ket.

10.: Madarak és fák napja

12-13-14.: Pongrác, Szervác,
Bonifác

A májusi fagy rettegett szentjei. Előfordul, hogy
ezek a szentek „leszüretelnek”, pusztító fagyot
hozva a gabonára, szőlőre, virágzó gyümölcs-
fákra.

24-25.: Pünkösdi

„Pünkösdi királyság nem nagy uraság!”
A Szentlélek eljövetele. A húsvét utáni, a feltá-
madást követő 50. napra esik. A pünkösdi ki-
rály- és királynőválasztás Európa-szerte elter-
jedt szokás volt. Versengés útján választották
őket, hatalmuk egy napig, esetleg egy eszten-
deig tartott.

25.: Orbán napja

Az utolsó fagyos nap lehet. Orbánt a szőlőmű-
vesek, kádárok, kocsmárosok választották vé-
dőszentjükként.

Szeptember

Szent Mihály hava

„Szeptember szép ember, november csúf ember,
december rossz ember.”

1.: Egyed napja

Pásztorünnep. Ezen a napon lépnek szolgálat-
ba a juhászok, kondások, csikósok, gulyások
és a szőlőpásztorok. Ha hűvös van, „megnézi
a szeptember, miért dolgoztunk nyáron”. E
napról a disznókat hízóba fogják.

5.: Lőrinc napja

„Ha száll az ökörnyal, hosszú, szép ősz lesz.”
A szabadban való fürdés utolsó napja. A diny-
nye, az uborka innetől már nem izes. A fák
megállnak a fejlődésben, a kigyó odvába bújik.

8.: Mária kisasszony napja

Szűz Mária születésének emléknapja, búcsú-
nap. Régen fonástilító nap volt. Sok helyen ek-
kor indulnak útnak a fecskék, s ekkor van a
dióérés is. Ha nagy szemű eső esik, az ezt
követő időszakban sok lesz az eső.

23.: Őszi napéjegyenlőség

A csillagászati ősz kezdőnapja.
Ez a takarítás világnapja is.

29. Szent Mihály napja

„Szent Mihály után egy icce víz, két icce sár.”
Európa-szerte ismert pásztörünnep: e napon
hajtják be a legelőről az állatokat. Megszakad
a fű gyökere, megszűnik a mézélés. Ha még itt
vannak a fecskék, új évig nem lesz hideg. A
mennydörgés szép ősz, de kemény telet jelent.

Február

Böjtelő hava

Hagyományosan a farsang hónapja, amely víz-
keresztől hamvazószerdáiig tart. A bálokat álta-
lában a farsang utolsó három napján – farsang-
farkán – tartották.

2.: Gyertyaszentelő

„Ha esik a hó, fúj a szél, nem sokáig tart a tél.”
„Ha gyertyaszentelőn havaz, közel a tavasz.”
A misén megszentelt gyertyát meggyújtva
a torkuk elé tartják az emberek, hogy elkerülje
őket a torokfájás.

3.: Balázs napja

Szent Balázs a betegek patrónusa. A diákok
„balázsjárás”-ra indultak: énekelve ételadomá-
nyokat gyűjtöttek.

5-6.: Ágota, Dorottya napja

„Dorottya szorítja, Julianna engedné,
de Zsuzsanna nem hagyja.”
Dorottya a farsangi mulatozás fontos napja.

14.: Bálint napja

Ekkor szólnak meg és raknak fészket a vere-
bek. A tyúkültetés napja.

19.: Zsuzsanna napja

Elviszi a havat, zöldülni kezd a fű. Akármilyen
idő van, megszólal a pacsirta.

24.: Jég-törő Mátyás napja

„Ha jeget talál, pusztít, ha nem talál, épít.”
Vetőnap: a férfiak búzát, árpat, az asszonyok
mákot, sárgarépat, borsót vetettek. Elkezdődik
a csukák ivása is.

Június

Szent Iván hava

5.: Környezetvédelmi világnap

Széles körben igyekszik felhívni a figyelmet a
környezetszennyezés káros következményeire,
valamint az energiatakarékosságra, a megújuló
természeti források hasznosítására.

6.: Pedagógusnap

Június első vasárnapja. Hazánkban 1952-ben
ünneplték először a köznevelésben és a felső-
oktatásban dolgozókat.

8.: Medárd napja

„Hogyha Medárd pityereg,
negyven napig csepereg.”
Medárd a gazdák, kertészek patrónusa. A Me-
dárd-napi esőzés a tengeri eredetű légtömegek
beáramlásával magyarázható. A néphit szerint
ha ezen a napon esik az eső, 40 napig esni fog.

15.: Vida napja

A nyarat jelenti: a szántóföldi növények befeje-
zik növekedésüket, az őrési időszak kezdődik.

21.: Nyári napforduló

A csillagászati nyár kezdete.

24.: Szent Iván napja

A szentivánéji tűzgyújtás az év leghosszabb
napját köszönti.

29.: Péter-Pál napja

„Péter-Pál bűza érik,
eljutunk az új kenyérig.”
Az aratás kezdőnapja.

Október

Mindszent hava

2.: Örangyalok (Petra) napja

Az első lombhullató nap.

4.: Ferenc és az állatok világnapja

Kezdődnek az őszi vetések.

15.: Teréz napja

A szüret kezdőnapja volt.

16.: Gál napja

A halászat befejező napja. Ettől a naptól szá-
mitják a makk érését.

18.: Lukács napja

A kórházak és fürdők patrónusa. A Mecsek
alján a gesztenyeszüret napja. Leányvásárt
tartottak ilyenkor: a legények ekkor válasz-
tották ki leendő párjukat.

20. Vendel napja

A juhászok védőszentje. Szüretkezdő nap.

21.: Orsolya napja

Ekkor takarítják be a kerti veteményeket.

23.: János napja

Sok helyen ilyenkor gyújtottak először lámpát.

26.: Dömötör napja

Mihály és Vendel mellett fontos őszi pásztör-
ünnep. A „dömötörözés” juhászbaít jelent.

28.: Simon-Júdás napja

„Eljön a Simon-Júdás,
haj teneked inges, gatyás!”

31.: Farkas napja

Egyes helyeken ilyenkor ültetnek facsemétét.

Március

Böjtmás hava

4.: Kázmér napja

Ilyenkor engedik ki a méheket a kaptárból.

8.: Nemzetközi nőnap

A nők iránti tisztelet és megbecsülés kifejezé-
sének napja.

12.: Gergely napja

„Gergely napja ritka, ha jó;
hideg, szeles, sokszor van hó.”
A Gergely-járás iskolába hívogat. A diákok
gyűjtögetni jártak, hívogatták, toborozták az
iskolatársakat. – Ezen a napon ültetik kis cse-
répbe, a palántáknak való magot.

15.: Az 1848-as forradalom napja

18-19., 21.: Sándor, József Benedek
„Sándor, József, Benedek,
zsákból hoznak meleget.”
Ilyenkor ültetik a fokhagymát, krumplit, kaptot.
Ekkor kezdenek visszatérni a golyók is.

21.: Tavaszi napéjegyenlőség

A csillagászati tavasz kezdete.

22.: A víz világnapja

25.: Gyümölcsoltó Boldogasszony
Az oltás, szemzés napja. Megérkeznek a fecs-
kék. Növekedésnek indul a fű.

28.: Virágvasárnap

Ha a nap derűs, jó esztendő lesz. Ha nedves,
minden veszendő.

Július

Szent Jakab hava

A legzivatárosabb hónap

2.: Sarlós Boldogasszony napja

A „nehézkés” Mária – a Jézussal várandós
szűz – Erzsébetnél, Keresztelő Szent János
édesanyjánál tett látogatásának ünnepe. A ke-
reszténység a XIII. századtól ünnepelte.
Népként az aratást e boldogasszony-ünnep
másnapján kezdte. Ekkor sarlózzák a fodor-
mentát, ilyenkor szedik a kakukk- és a tisztes-
füvet.

22.: Mária Magdolna napja

Ő a bűnbánat megszemélyesítője, a fodrászok,
kozmetikusok, fésűsök védőszentje. Néhol úgy
vélik, a lányok haját ezen a napon kell levágni,
hogy még szebb legyen.

25.: Jakab napja

A szőlő megáll a növekedésben és érni kezd.
Ha sok a felhő, az évben sok lesz a hó; ha süt
a nap, télen hideg várható. Ha északi szél fúj,
hideg tél lesz. Megfigyelések szerint Jakab zi-
vatarhozó, de ha derűs a nap, jó gyümölcs-
termés várható.

26.: Anna napja

Szent Anna Szűz Mária édesanyja. Első helyen
szentelték a szövőket, csipkeverőket, seprűkötőket,
szabókat. Ünnepe nálunk egykor az asszonyi
kendermunkára, a nyűvésre adott jelet.

November

Szent András hava

1.: Mindenszentek napja

2.: Halottak napja
Ezeket a napokon emlékezünk meg elhunyt
szeretteinkről.

11.: Márton napja

„Ha Márton lúdja jégre áll,
karácsonykor sárban botorkál.”
Az emberek sokat ettek-ittak, főleg libapese-
nyét, hogy a következő évben is gazdag legyen
a termés. A gazdasági év záróünnep volt. Ek-
kor kóstolták meg az új bort is.

19.: Erzsébet napja

„Ha Erzsike megrázza a dunyháját,
az havazást jelent.”

25. Katalin napja

„Ha Katalin kopog, karácsony locsog.”
A lányok védőszentje. Sok helyen e napon te-
szik vízbe a gyümölcsfaágat, hogy karácsony-
ra kizöldüljön.

30. András napja

„András zárja a hegedűt.”
A pásztorok egyik legutolsó napja, amikor le-
számoltak a jószággal. Az András-naphoz leg-
közelebbi vasárnappal kezdődik az advent. Et-
től kezdve nem illik bálokat, lakodalmakat tar-
tani. A disznóölések kezdőnapja is. Férjölősi
nap: a lányok tükröt, fésűt, férfigatyt tettek a
párnájuk alá, s egész nap böjtöltek, hogy este
megálmodják, ki lesz a vőlegényük. Másik so-
kás az ólomöntés volt.

Április

Szent György hava

Nagyhét: március 29 – április 3.

A hűvöztető felkészülés legintenzívebb sza-
kasza. A tavaszi újjászülésre koncentrált, a
természettel együtt a test és a lélek is megújul.

1.: Bolondnap, áprilisjárás napja

1.: Nagycsütörtök

A harangok Rómába mennek – elnémulnak.

2.: Nagypéntek

Jézus kereszthalálának emléknapja.
A szigorú böjt és gyász ideje.

4-5.: Húsvét

A kereszténység legnagyobb ünnepe, Krisztus
feltámadása.

11: Fehérvasárnap

Húsvétvasárnap után egy héttel. Az azonos ne-
mű kisiskolások komatállal örök barátságot kö-
töttek, testvérré fogadták egymást.

14.: Tibor napja

Megszólal a kakukk. Salátát, krumplit, virágot
vethetünk.

22.: A Föld napja

A Föld természeti környezetének megóvására
hívja fel a figyelmet.

24.: Szent György napja

Tavaszi pásztörünnep, ilyenkor hajtják ki az ál-
latokat a legelőre. Dinnyét, uborkát is most kell
vetni.

Augusztus

Kisasszony hava

7.: Donát napja

Ókeresztény vértanú, a szőlőskertek, szőlős-
gazdák védőszentje. A villámcsapás, jégeső
távoltartásáért imádkoztak hozzá.

10.: Lőrinc napja

Spanyol születésű diakónus volt. Napjából jó-
solt a nép a szüretre vonatkozóan. Ünnepe a
földművesek körében határnapnak számított.
E nap után a fák már nem fejlődnek és nem
tanácsos a folyókban fürödni.

15.: Nagyboldogasszony

Mária mennybevitelének napja. Mária haláláról,
temetéséről és mennybeviteléről emlékezik
meg a katolikus egyház. A Mária-ünnepek az
aratási időszakot fogják közre. Sarlós Boldog-
asszony a nyitó ünnep, a Nagyboldogasszony
az aratást lezárja.

20.: Szent István névünnepe

Az államalapítás és az új kenyér ünnepe. Ist-
ván a magyarok nagyasszonya után az ország
első patrónusa. A hagyomány szerint ő aján-
lotta az országot a Szűzanya oltalmába.

24. Bertalan napja

Őszkezdő időpont. Fordult a munkák sora: az
aratást az őszi szántás, vetés, más termények
– pl. káposzta – begyűjtése, de mindenekelőtt
a szüret váltotta fel. Bertalan is a szőlőhegyek
védőszentje. Ilyenkor kezdődik a harc a szőlők-
ben a seregélyekkel.

December

Karácsony hava

„Ha karácsony hava zöld,
húsvét napján havas a föld.”

4.: Borbála napja

Viharok, villámás idején hívták segítségül. A
tüzeket, ágyú- és puskműveket patrónája. A
vízbe tett és karácsonyra kivirágzott cseresz-
nyeág a házasságkötést jelentette.

6.: Miklós napja

Ő a legismertebb és legnépszerűbb szent.

4.: Ambrus napja

A méhészek, mézeskalácsosok védőszentje.

13.: Luca napja

Jó termékenységet ad, de büntet is: a dologtil-
tást megszegő, asszonyokat. A legények „ko-
tyolni” jártak, bőséget kívánva. Ekkor kezdtek
készíteni a Luca székét, 13 napon át, 13 féle fá-
ból. Aki felállt rá az éjfél misén, megláthatta a
boszorkányokat.

21. Téli napforduló

Tamás napja. Innetől egy „kakaslépéssel”
hosszabbodnak a nappalok.

24. Ádám, Éva napja

25-26. Karácsony

27. János napja

A bor megaldása.

</